

אגודת
משפחת א'גר
1913 THE 1993
EGER FAMILY
ASSOCIATION

חברת זו מכוונת להיות יד וזכר למשפחה המורחבת של צאצאי האיגרים ולעזר לרוצים להעמיק בחקר תולדות משפחתנו. היא מכילה 41 אילנות של ענפי המשפחה השונים, ביבליוגרפיה של כתבי רבי עקיבא זצ"ל ושל כתבים שנכתבו עליו, ועיקרי תקנון האגודה. אנו מקווים שבעזרת חברת זו יוכלו חברי האגודה ומעוניינים אחרים להכיר יותר את קורות משפחתנו על אישיה ויצירותיהם.

80 שנים עברו, מאז הוקמה כברלין אגודת משפחת איגרי הראשונה. בתערוכה הצנועה של הכנס, בגי' תמוז התשי"ן (26 ביוני 1990) הוצגו בין דיוקנאות אמותינו ואבותינו, בתיהם וקברותיהם, גם תעודות אחדות על אותו הכינוס הראשון, בו גם פורסם אילן ראשון של המשפחה. מאז התרחב והתעמק חקר אילנות משפחתנו ונוסף ידע רב. עדיין הוא רחוק משלמות.

אחת ממטרות חברת האילנות הראשונה, שהוכנה לכנס הני"ל, היתה לעודד השלמה ועדכון האילנות כדי להוציאם במהדורה שנייה ומתוקנת המוגשת כאן. ועל כן הושגה מטרתנו עד כה במידה רבה מאוד. לפיכך גם פירסמנו כאן אילנות חלקיים וכאלה שלא מצויין בהם קשר ברור לרע"א או לאבותינו. נקווה שמידע נוסף יתגלה, על ידי הפצת החומר שהוגש אז וגם עכשיו.

האילנות בחוברת הזו נערכו ועודכנו, על יסוד אילנות קודמים שפורסמו או נמצאו בידי בני משפחה וצויינו בדרך כלל בין המקורות על דפי האילנות השונים.

בשתי שלשות אבותינו אנו מוצאים את שרשי משפחתנו (אילנות אי' וב'). משפחת יפה-מרגלית-שלזינגר-גינז, עליה ידוע לנו בודאות עד המאה הארבע עשרה. ומאידך משפחת גאנו-גאנומן-איגרי, שידעונו עליה מגיעות למאה השש-עשרה בלבד. בשתייהן אישים בולטים ורבנים מפורסמים. מבין האבות של רע"א מצד אביו משה גינז: אברהם יפה ("יהודה כוהמוס"), שר וטפסר של יה' די ברהמיה ופולין (1445 פראג - 1536 קראקוב), נינו מרדכי יפה "כעל הלבושים" (1531 פראג - 1612 פוזנא) ונין האחרון הוא מרדכי מרגלית יפה-שלזינגר (1615 וינה - 1683 נרצח בקלוסטרניובורג עיי' וינה, ולאחר דורות אחדים ר' עקיבא איגרי-גינז (1761 אייזנשטט - 1837 פוזנא). לשלשלת הזו גם התחברו בחוליותיה השונות משפחות ברודא (רבנים מפורסמים במאות השבע-עשרה והשמונה-עשרה בפראג, מץ, מגנצה, פרנקפורט, במברג, וורמייזא), משפחת פירסט מהמבורג, כן משפחות אולמו, מירלס-פרנקל-נוימרק (וינה, פראג, המבורג), הלר-ולרשטיין, הורוביץ-מונק (פראג) ומשפחת פרנקל-תאומים (ברסלאו). באילן של אס רע"א בולטים: סבו רע"א "הזקן" (1720 הלברשטט - 1758 פרסבורג/ברטיבלבה), סב סבו של רע"א-גינז הוא יהודה לייב (1659-1725, רב

ראשי בהלברשטט), בנו של השתדלן מאיר גאנומן מהלברשטט אשר שרשי משפחתו בבוהמיה. עם משפחה זו התחתנו בני משפחות וולף (הלברשטט), אוסטרליץ וליידסדורף (וינה). לציון מיוחד ראוי אילן י"ת, המראה חלק ממוצאו היהודי של קרל מרכס ממשפחת איגרי. מבין הצאצאים של שני הרבנים הדגולים שנשאו את השם עקיבא איגרי (אילנות בי' וגי') בולטים פרץ שמואל זבולון איגרי (רב ראשי בכראונשבייג עד 1842) ועקיבא איגרי ה' III (רב ראשי בהלברשטט עד 1823). מבין המשפחות שהתחתנו עם צאצאי רע"א "הזקן" אנו מציינים משפחות זיסקינד הרץ זיסקינד (מבלנשטט כהארץ, גרמניה), מאיר מהנובר, גבריאל ריסר הלוחם לאמנציפציה של יהודי גרמניה. ראויים לציון גם הרב הירש צבי קלישר, "אבי הציונות" (אילן י"ד), הברון מוריס דה הירש, מייסד ICA - ארגנטינה ו PICA בא"י ואבות ההתיישבות בארץ ישראל כמאה העשרים ארתור רופין (אילן י"ד) ועקיבא אטינגר (אילן הי' - חלק ב), ופרופסור עקיבא ארנסט סימון ז"ל (אילן בי'). בין צאצאי רע"א-גינז, בולטים בניו אברהם ושלמה, הנכד לייבלה שהקים אסכולה חסידית מפורסמת כלובלין, וכמובן בין חתניו ר' משה שרייבר ה"חת"ם סופר" (פרנקפורט/מ - פרסבורג).

ברור שאין החומר המוגש כאן עשוי לתאר את אוצרות הרוח היהודית והאנושית הגדולה ואת משמעותיות החוויות של דורות משפחתנו לתקופותיהם. מי יתן ואנחנו ואלה הבאים אחרינו יתעמקו וילמדו מנסיונות וממופת החיים של אבותינו ולא רק יתגאו בייחוס הכיולוגי. שרשינו אמנם בדמנו, אבל עלינו להגיע אליהם תוך כדי לימוד המקורות והמורשת העשירה של משפחתנו.

בעתיד מתכוונת האגודה להוציא רשימה אלפא-ביתית של בני דורות המשפחה בה נציין במרוכז פרטים על דמות אבותינו הבולטים, על תאריכי חייהם ומקומות מגוריהם, פעלם ופרסומיהם. בינתיים פרסמנו את רשימת חברי אגודתנו עם כתובותיהם כדי להקל על הקשר בינינו ולחזקו.

אם תוכל אגודתנו, על ידי מלוי התפקידים שהעמידה בפניה, לתרום משהו לחווק כוח העמידה של עם ישראל מול פני נחשולי ההתבוללות ואבדן הערכים הכלל-אנושיים והיהודיים בעולמנו, יצאו מאמצינו נשכרים. נתבע מכל אחד מבני המשפחה לתרום את חלקו למטרה נעלה זו באמצעות טיפוח המורשת המפוארת של משפחתנו.

עקיבא איגרי

קבוץ נצר-סרני
תמוז תשנ"ג

ביבליוגרפיה מקוצרת של תורת רע"א

תורתו של רע"א רבת אנפין ורחבת היקף, והפיזור העצום בפרסומים עד היום מתורתו בספרים רבים, כתבי עת, מאספים תורניים, ירחונים וחוברות מקשה על מלאכת האיסוף.

לשם קבלת תמונה כללית ומרוכזת, ניתן בזה רשימה "מתומצתת" מהחיבורים העיקריים שנתפרסמו עד היום, בהם בעצם אסוף ומלוקט רוכו של החומר המפור. לשם הקלה ופישוט חולקה תורתנו ל"חטיבות עיקריות - תשובות - חידושים - הגהות. כמובן שחלוקה זו מלאכותית ולא מדויקת.

תורת רע"א, החלה להתפרסם בערוב ימיו. אולם עד היום נמשכת מלאכת החשיפה של מקורות, בפרט הגהותיו בגליונות בשולי הספרים. גם כיום, התענינות העולם התורני בכל פרט מתורת הרע"א לא פגה. נראה כי עדיין לא הגיע לידינו חלק חשוב מתורתו, כגון החיבור על אגדות השי"ס ועל התלמוד הירושלמי, המוזכר ברושני תולדותיו.

נציין כי בתקופה האחרונה, נעשו כמה נסיונות לאסוף ולסדר את תורתו מכל פיזורה ולסדרה על סדר מסכתות השי"ס. אך עדיין אין המלאכה הושלמה.

כמו כן התפתחה "ספרות" לווי, מסביב לתורתו ועל תורתו עצמה. רשימה חלקית שלה מובאת כאן. אולם ברור כי אין ספר תורני מכל סוג שהוא, המתפרסם בזמננו שלא דן, נושא ונותן בתורת רע"א. שמועותיו ותורתו "מבדרין בבי מידרשא" ושפתיו דובכות לעד.

שמואל שלוינגר

א. שאלות ותשובות רבי עקיבא איגר

תשובות רבי עקיבא איגר.
מאת רבינו עקיבא נ"י בהר"ר משה זצ"ל, ווארשא תקצ"ה. חלק א' מן "ספר הכתבים" ושתי דרשות מן ספר הדרושים. עיי' בניו רבי אברהם ורבי שלמה. מהדורה זו נקראת **שו"ת מהדורה קמא**, סודר ונדפס מחדש כמה פעמים בוורשא תרמ"ד, תרנ"ב ועוד, וכן נדפס בשטטין תרכ"כ, ממנה צולמו כל מהדורות הצילום של זמננו.

תשובות רבי עקיבא איגר.
ווייען. תרמ"ט. מהדורה זו נקראת **"שו"ת החדשות"**. מאז צולמה פעמים רבות.

תשובות רע"א מכתבו יד.
ירושלים. תשכ"ה. עיי' הרב נתן געשטעטנער.

גניז רבי עקיבא איגר.
חידושים ותשובות. תל אביב. תשכ"ו. עיי' הרב א.ג.

תשובות חדשות לרע"א.
ירושלים. תשל"ח. עיי' הרב צבי יהושע לייטנער.

פסקים ותקנות מאת רע"א.
ירושלים. תשל"א. עיי' הרב נתן געשטטנר.

משפטי רבי עקיבא איגר.
בני ברק. תשמ"ב. עיי' הרב שמואל איינשטיין.

אותיות דרכי עקיבא איגר.
לונדון. תשל"ט. עיי' הרב שמעון הירשלאר.

שו"ת וחיזושי רע"א.
ליקוט מספרים וכתבי עת שונים. חלק ראשון. ירושלים. תש"ז. הו"ל עיי' הרב דוד גריינמן. (לא צוינו מקורות הלקט).

ליקוט תשובות וחיזושים מרע"א.
ליקוט תשובות וחיזושים מספרים שונים (בצירוף מקורות). הו"ל עיי' הרב שמואל איינשטיין.
בני ברק. תשכ"ח.

ב. חידושי רבי עקיבא איגר

ג. הגהות רבי עקיבא איגר

בסוף ספר חידושי הר"ן ב"מ.

דירנפורט תקפ"ג. (סדליקאוו תקצ"ז). נדפסו לראשונה חידושים בשם אדמו"ר הרע"א נ"י מפוזנא.

דרוש והדוש רע"א.

וורשא תקצ"ט. (נקרא חלק שני בהמשך לשו"ת שיצא כמה שנים קודם). מכיל חידושים על סדר מועד, נשים, ט"ז מערכות ותשובות, יצא לאור ע"י בני הרע"א רבי אברהם ורבי שלמה. הני"ל יצא שוב בשטטין תרכ"ב ושוב בוורשא תרל"ו-תרמ"ד-תרנ"ב.

חידושי רבי עקיבא איגר.

בערלין תרי"ח, מכיל חידושים על ב"מ, כתובות, גיטין וליקוטים, ו"ל ע"י בן רע"א רבי בנימין וולף. סודר מחדש ו"ל שוב בוורשא תרנ"ב (לפעמים כשכרכו יחד עם השו"ת נקרא חלק ג. וכשכרכו רק את שתי חלקי הדרו"ח נקרא חלק ב.).

המהדורות המצולמות כיום הינם צילום מדפוס וורשא בדרך כלל שתי חלקי הדרו"ח יחד, רק שמיקומם של ההקדמות הוחלף ממיקומם הנכון.

דרוש וחידוש תני"א.

הו"ל רבי א.י. זילברברג בוורשא תרצ"ב. מכיל חידושים עמ"ס "חולין", "מערכות" ו"ליקוטים". נדפס שוב במיטסבורג, תשס"ז. הני"ל גם הו"ל חידושי רע"א. עמ"ס "גיטין", "ברכות" ו"שבת" וכן הגהות רע"א על הרמב"ם. פיטסבורג תשי"ג.

חידושי רע"א מעצם כתי"י.

ביחוד על סדרי קדשים. בני ברק תשכ"ו. (ע"י להלן).

כתב וחותם דרבי ע"א.

על מס ב"מ, גיטין, תשובות וליקוטים רבים, ו"ל ע"י הרב ש. איינשטיין. מהדורה ראשונה בני ברק תשל"ה. מהדורה שנייה מורחבת בני ברק תשל"ט.

אוסף גזנים לרע"א.

הגברת מכת"י. חידושים, תשובות והשמטות. תל אביב. תשל"ח.

ספר זאת ליהודה.

כהלקו מכיל חידושים מרע"א. ירושלים תשל"ז.

דרוש וחידוש רע"א מכתב יד.

ירושלים תשמ"ב. על כמה מסכתות ובסופו תשובות וליקוטים, ו"ל ע"י הרב נ. גשטטנר והרב מלוביזקי. מכון ירושלים. מהדורה שנייה עם תיקונים והוספות, ירושלים, תשנ"א.

כתב וחותם רע"א תני"א.

ליקוטים מכת"י ותוספות מתוך "כרם שלמה". ו"ל ע"י הרב ש. איינשטיין. בני ברק. תשי"ג.

ספר קושיות עצומות.

מכת"י, מכיל קושיות על כל השי"ס. (חיבור זה כולל את הקושיות שנדפסו בסו"ס המאירו עמ"ס סנהדרין. פפדי"ם תקי"ז. וכן את חידושי רע"א מכת"י ביחוד ע"ס קדשים, הני"ל, בני ברק תשכ"ז). יצא לאור ע"י הרב שט"ל, לונדון. בני ברק תשמ"ב.

חידושי רע"א על הרמב"ם.

מלקט מכל ספרי הרע"א. ירושלים תשי"ן.

החל משנת תשכ"ה נעשו נסיונות שונים לקבץ ולרכז את תורת הרע"א מכל ספריו וכתביו ולסדרם על סדר דפי השי"ס. המהדורה הנמצאת כיום היא בשלשה כרכים, ו"ל ע"י המרכז התורני בוכרון יעקב תשמ"ג. החל משנת תשי"ן ו"ל ע"י הרב אריאלי מירושלים, מהדורה מושלמת ומהודרת למסכת כתובות, יבמות, ב"ק.

גליון השי"ס.

נדפס לראשונה בשי"ס דפוס פראג, משנת תקי"ז עד שנת תקצ"ה בשם "הגהות ומראי מקומות מניימ עקיבא איגר אכ"ד פוזנא", לאחר מכן נדפס בדפוס הוראדנא ווילנא תקצ"ה - תרי"ב בשם "גליון השי"ס".

גליון המשנה.

יצאו לאור לראשונה בשנת תקפ"ה-תקי"ז בדפוס פראג ולאח"כ בדפוס אלטונט בשנת תרי"א-תר"ח בשם "תוספות רע"א" ובדפוס וורשא תרי"ך (התפתח פולמוס בקשר לזכויות ההדפסה) ובדפוס וילנא תרס"ה המצולם עד היום.

גליון השו"ע.

נדפס לראשונה על גליון השו"ע יו"ד בקניסברג תרי"א, מהדורה שונה נדפסה בספר בפני עצמו ע"י רבי אברהם משה בלייכוואד בשנת תרכ"ב בברלין על יו"ד ועל או"ח. רבי נחום שטריןאנד יחד עם רבי יצחק קארל הוציאו בשנת תרכ"ט בספר בפני עצמו את ההגהות על שו"ע חו"מ ואבה"ע. בשנת תרכ"כ הוציאו בני רע"א, רבי יצחק ליב ורבי שמחה בונם מהדורה שונה מהאחרות של השו"ע או"ח עם הגהות רע"א. יוהאניסברג פרוסיה מזרחית. (בספר כתב וחותם הני"ל סימן נ"ב ו"ל לראשונה מהדורה נוספת לשו"ע חו"מ.) בדפוס השו"ע הנפוצים שהם צילום ממהדורת כאלאכן-למברג (תרנ"ח) הופיעו הגהות רע"א שלא בשלמות, רק לאחרונה נערכה מהדורת "טלמן" תשל"ז המאחדת ומשלמה את כל הגהות רע"א על השו"ע במהדורה אחת.

סיכום המהדורות השונות מתהגות הרע"א על שו"ע או"ח, במאמרו של הר"י בוקסבוים בקובץ "זכור לאברהם" תשי"ן.

ד. ספרים שנתחברו על תורת רבי עקיבא איגר

צמח זוד.
מאת **רבי דוד הכהן רמפורט**. ר"מ בראנוויטש. על תשוי וחיי רע"א. נדפס לראשונה קיידן תרפ"ה 1925. מאז צולם כמה פעמים.

משנת רבי בנימין.
מאת **רבי בנימין ווילקומיר**. לתרץ קושיות רע"א של ש"ס משנה. הנצאה שניה. ירושלים תרפ"ו - 1926. "זרעים, ימועד".

תא הרצים - רץ למשנה.
מאת **רבי הירש קלוזנר**. תרכ"ד ברסלאו.

גנון והצל.
מאת **רבי משה אברהם מווינעשטער**. על קושיות רע"א ש"ס משנה. חלק א, ניו יורק תרצ"ד. חלק ב, ניו יורק תרצ"ו.

תפארת ירושלים.
מאת **רבי משה יהודה ליב זילברברג**, אכ"ד קוטנא (מחבר "זית רענו") על קושיות רע"א למשנה. נדפס לראשונה ירושלים תרכ"א, מאז הוכנס בתוך המשניות.

חזות קשה.
מאת **רבי יששכר דב הלטרנט**. נדפס לראשונה ורשה תרל"ו. מאז צולם כמה פעמים.

משנתו של רע"א בגליון הש"ס.
מאת **רבי ח.ד. שעוועל**. על גליון הש"ס, "כרכות", "שבת", "עירובין". ניו יורק תשי"ט.

פני אברהם.
מאת **רבי אברהם יצחק הכהן האללאנדער**. על גליון הש"ס לרע"א. ברוקלין תשכ"ד.

פוחת שערים מתורת רע"א.
מאת **רבי משה קרליבך**. ליקוט מסמרי רע"א לפי ענינים. ירושלים תשמ"ד.

גליון הש"ס השלם לרע"א.
מאת **רבי שמואל הלל הכהן**. כולל את דברי הראשונים והאחרונים שציין רע"א בגליון הש"ס. ירושלים תשמ"ו.

תוספת רע"א השלם על המשניות.
מאת **רבי שמואל הלל הכהן**. כולל את דברי הראשונים והאחרונים שציין רע"א בגליון המשניות. ירושלים תשמ"ו. חיבור זה שוכן ונדפס בתוך כרכי המשניות "יכין ובעז עס רע"א השלם", ק. ארבע תשנ"ב.

מילי רע"א על מסי כתובות.
כולל הערות, עיונים ופולמוס כחידושי רע"א למסי כתובות. ירושלים. תשנ"א.

ה. תלמידיו של רבי עקיבא איגר

אלף וחמש מאות תלמידים יצאו משיבתו של רבי עקיבא איגר. רובם ככולם הצטיינו בבקיאותם בתורה ובתלמוד, בהירות שיטת הלימוד ובמידות טובות, מוסריות ואהבת האדם, שספגו במחיצת רבם הדגול.

רבי עקיבא איגר סלד בכל לבו מלכחן מרכות וקיים מילולית את הנאמר כמסכת אבות "ושנא את הרבנות". שאיפתו היתה ללמוד, ללמד ולעשות, ואכן הוא היה מורה מחונן, מורה בלב ובנפש. לתלמידיו הוא היה אב ודאג לצרכיהם היום-יומיים. כל ימיו התייחס אליהם בכבוד, כאומרו, "מי יודע מי למד יותר ממני...".

את עבודת ההוראה הוא התחיל כבר בגיל 15 בשיבת דודו רבי בנימין וולף איגר, ראש ישיבת ברסלאו. שמעו הטוב כגדול בתורה התפרסם במהרה. וכבר כאשר התיישב אחרי נישואיו בעיר ליסא, נהרו אליו תלמידים רבים.

בין תלמידיו של רע"א היה אחיו הצעיר **רבי שמחה בונם גינז** (אילן ג'), שניהן אח"כ כרבה של קהילת מטרסדורף, וכן בניו של רע"א, חתניו ונכדיו, ביניהם בכורו **רבי אברהם איגר** (אילנות ג' וד'), שפעל רבות בהוצאת כתבי אביו הגדול, בנו **הרב שלמה איגר** (אילנות ג' וד'), שניהן אחרי מות אביו כרבה של העיר פוזן, חתנו **רבי שמואל הלוי בירנבאום** (אילנות ג' ווי"ב), ונכדו **רבי נפתלי הירש בלייכנרדה** (אילן ד'-חלק ב).

ישיבת רבי עקיבא איגר היתה מאגר דתי-רוחני עצום וסיפקה רבנים, דיינים ומנהיגים רוחניים לקהילות רבות בגרמניה. נציין כאן אחדים: **הרב יצחק יוסף אטינגר**, **הרב מרדכי מיכאל יפה**, **הרב חיים יואל ובנו הרב ד"ר דוד יואל**, **הרב אברהם אביש וורשנר**, **הרב אליהו מונק**, **הרב צבי הירש שולנקא** ו**הרב שמואל קארל**.

שניים מהדגולים שבין תלמידיו היו **הרב צבי הירש קלישר** ("אבני הציונות", אילן י"ד), תלמיד חכם, הוגה דעות, מחבר פירושים על התורה, "חושן משפט", על ההגדה של פסח ומחבר "דרישת ציון", ו**הרב אליהו גוטמבר**, גדול בתורה אף הוא ומקובל, שנערך על-ידי המוני העם על סיועו לחולים ולנצרכים. שני רבנים אלה פעלו רבות למען ישוב ארץ-ישראל, שנים רבות לפני קום התנועה הציונית. שמותיהם של שני קיבוצים דתיים כעמק בית שאן, טירת צבי ושדה אליהו, מכבדים את זכרם.

אחדים מתלמידי רע"א רכשו אחרי גמר לימודיהם בשיבה השכלה אקדמית באוניברסיטאות והגיעו לשם ולמעמד. מתוך אלה נזכיר את **פרופ' ד"ר יעקב לוי**, מחברו של הלקסיקון החשוב על התלמוד והמדרשים, **פרופ' ד"ר שאול יצחק קמפף**, אשר כיהן כרב בבראג וכפרופסור לשפות שמיות באוניברסיטה של העיר, הוא גם חיבר ביוגרפיה של מורו רע"א; **משה אמריס פינר**, מחבר "קיצור תלמוד ירושלמי ותלמוד בבלי", **יוסף צדנר**, שניהן כאוצר של אוסף ההבראיקה של המוזיאון הבריטי בלונדון, **רפאל פירסטנטל**, שכתב שירה בעברית וחיבר פירוש על "חובות הלבבות" מאת רבנו בחיי אבן פקודה, וכן שירי אכל במותו של רבי עקיבא איגר; **פרופ' לייזר לאצרוס**, מנהל הסמינר היהודי התיאולוגי בברסלאו ומחבר "המנסר התלמודי", **ד"ר יוליוס פירסטל**, מחבר "אוצר לשון הקודש", מסדו ועורכו של כתב העת "אורינט".

בנימין הופמן

ביבליוגרפיה של כתבים על ר' עקיבא איגר

- איגר, עקיבא.
מכתבי ר' עקיבא איגר - אוסף כמאתיים מכתבים והסלמות יקרי ערך בענינים שונים. פתח תקוה תשכ"ט.
- איגר (אגר) ר' עקיבא בן משה.
האנציקלופדיה העברית. ירושלים-ת"א תשי"ד-תשמ"ג, כרך ב', ע"ע 629-630.
- יאמר עקיבא.** אוצר ישראל, ניו יורק תרס"ז-תרע"ג פרק א', ע"ע 249-250.
- אלברט, הל.
גאון הדורות רבינו עקיבא איגר - תולדות חייו. תל אביב תשמ"ד.
- בלום, שאול.
חיי הגאון רבינו רבי עקיבא איגר. ורשה תרצ"ח.
- בליסרדה, אברהם משה.
תולדות רבינו עקיבא איגר. ברלין תרכ"ב (1862), תרל"ה (1875), ירושלים תשל"ה (דפוס צילום של מהדורת תרל"ה).
- ברומברג, אברהם יצחק.
משפחת איגר-הגאון ר' שלמה איגר ובנו האדמו"ר ר' יהודה לייב איגר מלובלין. ירושלים תשי"ח. (מגדולי החסידות, י"ג).
- גולניצקי, השיל.
במחזור הימים, מועד וחול באומנות ובפולקלור היהודי. חיפה תשכ"ג.
- טראפק, משה ה.
היהדות המודרנית בהתהוותה-300 שנות מחשבת ישראל בגרמניה. (מגרמנית דוד זינגר), ירושלים תשי"ן, עמ' 185.
- הוק, שמעון.
משפחות ק"ק פראג פרסבורג תרצ"ח.
- הדשלה, שמעון.
ספר מאורן של ישראל-רבינו עקיבא איגר, מסכת חייו ופעליו. 2 כרכים. הוצאה שניה, ירושלים תשי"ב.
- הלפרין, רפאל.
יהרי עקיבא איגר (יגליון השי"ש). אטלס עץ חיים-תולדות עם ישראל מבראשית ועד ימינו. תל אביב תשל"ח, כרך ט' (ב'), עמ' 156.
- ויץ, מרדכי.
עטרת זו. קאליש תרצ"ח.
- זליגר, יוסף הלוי.
ירי עקיבא איגר. כתבי הרב דר' יוסף הלוי זליגר. ירושלים תר"ץ. ע"ע רכה - רל. (נדפס בעתון בת-קול גליונים ז, ח, ט, תרע"ב).
- חונס, שמעון.
יחנהות רבינו עקיבא איגר על די חלקי שו"ע. תולדות הפנסקים. ורשה תרע"ה. ע"ע 195-198.
- לוברמן, יוסף.
ספר שושלת היוחסין. דפי וי"א, י"ד-כ"ה. ירושלים תשל"ח (1978). מרשיי עד רע"א.
- ליפסון, מרדכי.
מדור דור-מעשיות ושיחות, המצאות וחדות, הנהגות ומדות מן השגור בני העם על אישי ישראל מדור דור. 3 כרכים, תל אביב 1929-1938.

ערכו בינה איגר (אוניברסיטת בר אילן) ועקיבא איגר

- מילר, פנחס.
יהגאון רבי עקיבא איגר. מעשה שהיה-מידות והליכות גדולי ישראל. נצרת עילית תשנ"ב, ע"ע 35-38.
- סופר, אברהם שמואל בנימין בן משה.
כתב זאת זכרון... תולדות משפחת איגר - סופר, תלמידיהם ומקצת מבני גילם... מהדורה שניה. ירושלים תשל"ו. (דפוס צילום של מהדורת ניו יורק, תשי"ז).
- סופר, מ.
ראשונים כמלאכים-סיפור חייו של רבי עקיבא איגר-גינז. בני ברק תשנ"ב.
- סופר, שלמה.
חוט המשולש החדש הנקרא גם בן עץ אבות. דראהביטש (גליציה) תרס"ח. (יצא לאור במהדורות נוספות).
- סופר, שלמה.
איגרות סופרים. וינה - בודפשט תרפ"ח. (יצא לאור במהדורות נוספות).
- סימון, מיכאל.
שלשלת היוחסין של משפחות איגר, מרגליות-קלברסקי וסימון. תל אביב 1954.
- עובדיה (גוטסדיטר), אברהם.
ירי עקיבא איגר. כתבים נבחרים ב', ירושלים תשי"ד. ע"ע 77-115. (נדפס בכתב העת סיני א (תרצ"ח) ע"ע 511-550)
- פונר, עקיבא ברוך.
יהירות להולדות ר' עקיבא איגר זצ"ל. מאמר בתוך קבץ לזכרו של הרב גדליה אונא ז"ל. קבוץ רודגס ת"ש. ע"ע 147-157.
- פסאן, רפאל.
יאיוונשטדט - קשרי רבי עקיבא איגר ורבי משה סופר עם קהילת אייוונשטדט. מאמר בתוך: פישמן (מיימון), יעקב-ליב הכהן, עורך. ערים ואמהות בישראל - מצבת קדש לקהילות ישראל שנחרבו בידי עריצים וטמאים כמלחמת העולם האחרונה, חלק א', ירושלים תשי"ו. ע"ע 64-67.
- פירשטנאהל, רפאל.
אבל יחיד על מית... עקיבא גינז מא"ש ויקרא שמו בישראל ר' עקיבא איגר... ברסלאב, 1837.
- פרידמן, ר. שר התורה והעטרה.
סיפור חייו של הגאון הקדוש רבי עקיבא איגר זצ"ל. כי כרכים. הוצאת "יחיות" - שלוחה של "מרכז הספרים", בני ברק 1990.
- קאהן, יעקב.
ר' עקיבא איגר תקע"ב - תקצ"ה, ליובל ה-150 לפטירתו. ספרית הגיגים ישראל, תשמ"ט. מתאים לילדים ולנוער.
- קלין, צבי בן יהודה אריה.
ירי עקיבא איגר. תולדות וזרכים - על חייהם ושיטותיהם של ששה מגדולי המפרשים, פרק רביעי. ירושלים תשמ"ג.
- שוורץ, פנחס זליג.
שם הגדולים מארך הגר, חלק א: מערכת גדולים. פאקש - מונקאטש תרע"ד.
- "תורת אמת היתה בפיחיו" (על רבי עקיבא איגר ז"ל וגאון תורתו).
אפיק נגב-על דמותו ואישיותו של הרב יצחק נריה זצ"ל. כפר הרוואה תשי"ן, ע"ע 187-188.

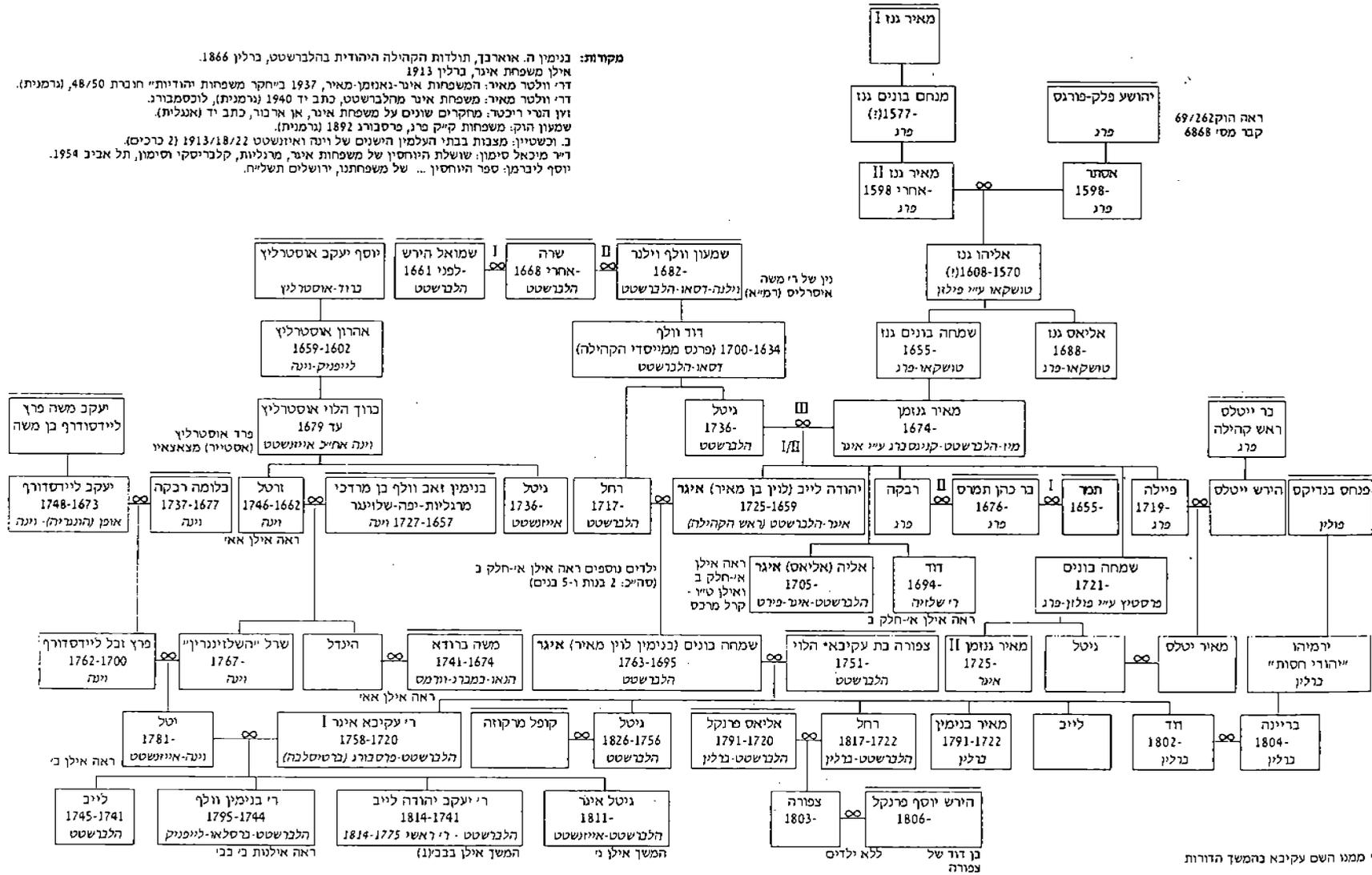
- Auerbach, Benjamin Hirsch.
Geschichte der Israelitischen Gemeinde Halberstadt. Berlin 1866.
- Bloch, Philipp.
 "Die ersten Kulturbestrebungen der jüdischen Gemeinde Posen unter Preussischer Herrschaft".
Jubelschrift zum aiebzigsten geburstage des Prof. Dr. H.Graetz. Hildesheim-New York 1973.
 pp. 194-217.
- "Eger, Akiba, The Younger".
The Universal Jewish Encyclopedia. New York 1939-1943, vol. 4, pp. 3-4.
- "Eger (Eiger) Akiba (The Younger)".
Encyclopaedia Judaica. Jerusalem 1972 (4th printing 1978), vol. 6, pp. 469-471.
- "Der Egersche Familientag in Berlin".
Archiv für Jüdische Familienforschung, vol. 1 nos. 4-6.
- Fürst, A.
 "Aus R. Akiba Egers Heimat". **Jeschurun,** vol. 9 no. 11/12, Nov.-Dec. 1922, pp. 401-407 + Dr. Leo Eger. "Zum Aufsatz R. Akiba Egers Heimat". **Jeschurun,** vol. 10 no. 1/2, Januar-Februar 1923.
- Gold, Hugo.
Gedenkbuch der untergegangenen Judengemeinden des Burgenlandes. Tel Aviv 1970.
- Gronemann, Selig.
Genealogische Studien über die alten Jüdischen Familien. Hannover 1913.
- Happner, A. & Herzberg, J.
Aus Vergangenheit und Gegenwart der Juden und der Jüdischen Gemeinden in der Posener Landen nach gedruckten und ungedruckten Quellen. Koschmin-Bromberg 1909.
- Herz, Ludwig.
Die Familie Eger. Berlin 1934.
- Jacobson, Jacob.
 "Cholera 1831 - Rabbi Akiba Eger s. A. als Hygieniker". **Hygiene und Judentum - eine Sammelschrift.** Dresden 1930. pp. 70-74.
- Kämpf, Saul Isaac.
Biographie des Hochberühmten Hochseligen Herrn Akiba Eger, Oberrabbiner zu Posen...
 Lissa 1838.
- Kloden, Karl Friedrich, von.
Jugenderinnerungen, Ed. Max Jahns. Leipzig 1874.
- Konopka, O.
 "Das Privatschulwesen der Stadt Posen". **Zeitschrift der Historischen Gesellschaft der Provinz Posen,** vol. 26, 1911, pp. 243-309.
- Leiman, Harold I.
 "Akiba Eger". Jung, Leo. **Jewish Leaders (1750-1940).** New York 1953. Jerusalem 1964. (Jewish Library, 6).
- Lewyson, Salomon.
Vollständige Biographie des Rabbi Akiba Eger. 5th Ed. Posen 1884.
- Lindenberg, B.
Geschichte der Israelitischen Schule zu Märkisch - Friedland, Märkisch-Friedland 1855.
- Meyer, Walter.
Die Familie Eger aus Halberstadt. Manuscript. Luxemburg 1940. Bad Pyrmont 1957.
- Meyer, Walter.
 "Zur Geschichte der Familien Eger, Gans, Gansman". **Jüdische Familienforschung,** vol. 14 nos. 48-50, 1938, pp. 890-896, 914-920, 938-943.
- Midas, Erich.
Die Familie Eger in Fürth. Manuscript. Leo Baeck Institute, New York.
- Moses, L.
 "Dreihundert Jahre einer Wiener Judenfamilie" (Schlesinger). **Jüdische Presse** (article).
- Oliven Klaus.
 The descendance of Rebekka Meyer, née Levy Warburg, manuscript, Porto Alegre, Brazil, 1993.
- Patai, Raphael.
Apprentice in Budapest - Memories of a world that is no more. Salt Lake City 1988.
- Posner, Akiba.
 "Die Beschreibung der Familie Eger". **Jüdische Familienforschung,** vol. 14, Berlin 1938, pp. 927-937.
- Posner, Akiba, ed.
 "Eger (Eiger) Akiba ("The Younger") ben Moses Guens (1761-1837)". **Encyclopaedia Judaica,** vol. 6, 1971, pp. 469-471.
- Richter, John Henry.
The Ancestry and Desoendence of Nanny Egers Engel. Manuscript. Washington 1958.
- Richter, John Henry.
The Eger and the Theomim Genealogies. Manuscript. Ann Arbor 1968.
- Rosenstein, Neil.
The Unbroken Chain. New York 1976/ second edition 1990, pp. 55.
- Rottenberg, Dan.
Finding our Fathers. New York 1977.
- Simon, Hermann.
Das Berliner Jüdische Museum. On the Akiba Eger Exhibition 1937 and Julius Knorr's painting "On the Market of Posen". Berlin 1983.
- Sinason, J.H.
The Gaon of Posen. London, Jerusalem (Feldheim) 1990.
- Taubenhaus, Epraim.
 "Rabbi Akiba Eger" **Giants of the Spirit.** Transl. into English by Binyamin Hoffman. Tel Aviv 1962. pp. 119-124.
- Wachstein, Bernhard.
Die Inschriften des Alten Judenfriedhofes in Wien, vol. 2: 1696-1783. Wien & Leipzig 1913/1917.
- Wachstein, Bernhard.
Die Grabschriften des Alten Judenfriedhofes in Eisenstadt. Wien 1922.
- Wachstein, Bernhard, ed.
Urkunden und Akten zur Geschichte der Juden in Eisenstadt und den Sieben Gemeinden. Wien 1926. (Eisenstadter Forschungen, 2).
- Wischnitzer, Rachel.
 From Dura to Rembrandt-studies in the history of art. Milwaukee 1990, pp. 19 and 172.
- Wreschner, Leopold.
 "R. Akiba Eger's Leben und Wirken". **Jahrbuch der Jüdisch-Literarischen Gesellschaft,** vol. 2, 1904, pp. 27-84 and vol. 3, 1905, pp. 1-78.
- Wreschner, Leopold.
Rabbi Akiba Eger - der letzte Gaon in Deutschland. Frankfurt a/M 1906.
- Wreschner, Leopold.
Rabbi Akiba Eger - eine volkstümliche Biographie. Frankfurt a/M 1913.

אילן א' - חלק א: אבותיו של ר' עקיבא איגר - גינז מצד אמו גיטל איגר

מקורות: בנימין ה. אוארבך, תולדות הקהילה היהודית בהלברשטט, ברלין 1866.
 אילן משפחת איגר, ברלין 1913
 ד"ר וולטר מאיר: המשפחות איגר - גאנזמן-מאיר, 1937 ב"חקר משפחות יהודיות" חוברת 48/50, (גרמנית).
 ד"ר וולטר מאיר: משפחות איגר מהלברשטט, כתב יד 1940 (גרמנית), לוכסמבורג.
 זען הערה ריכטר: מחקרים שונים על משפחת איגר, אג ארכיון, כתב יד ואנגלית).
 שמעון הוק: משפחות קייק פרג, טרסבורג 1892 (גרמנית).
 ב. וכשטיין: מצבות בבתי העלמין הישנים של וינה ואיוונשטט 18/22/1913 (2 כרכים).
 ד"ר מנחם סלמן: שושלת היוחסין של משפחות איגר, מרגליות, קלברסיקי וסימון, תל אביב 1954.
 יוסף ליברמן: ספר היוחסין ... של משפחתנו, ירושלים תשל"ח.

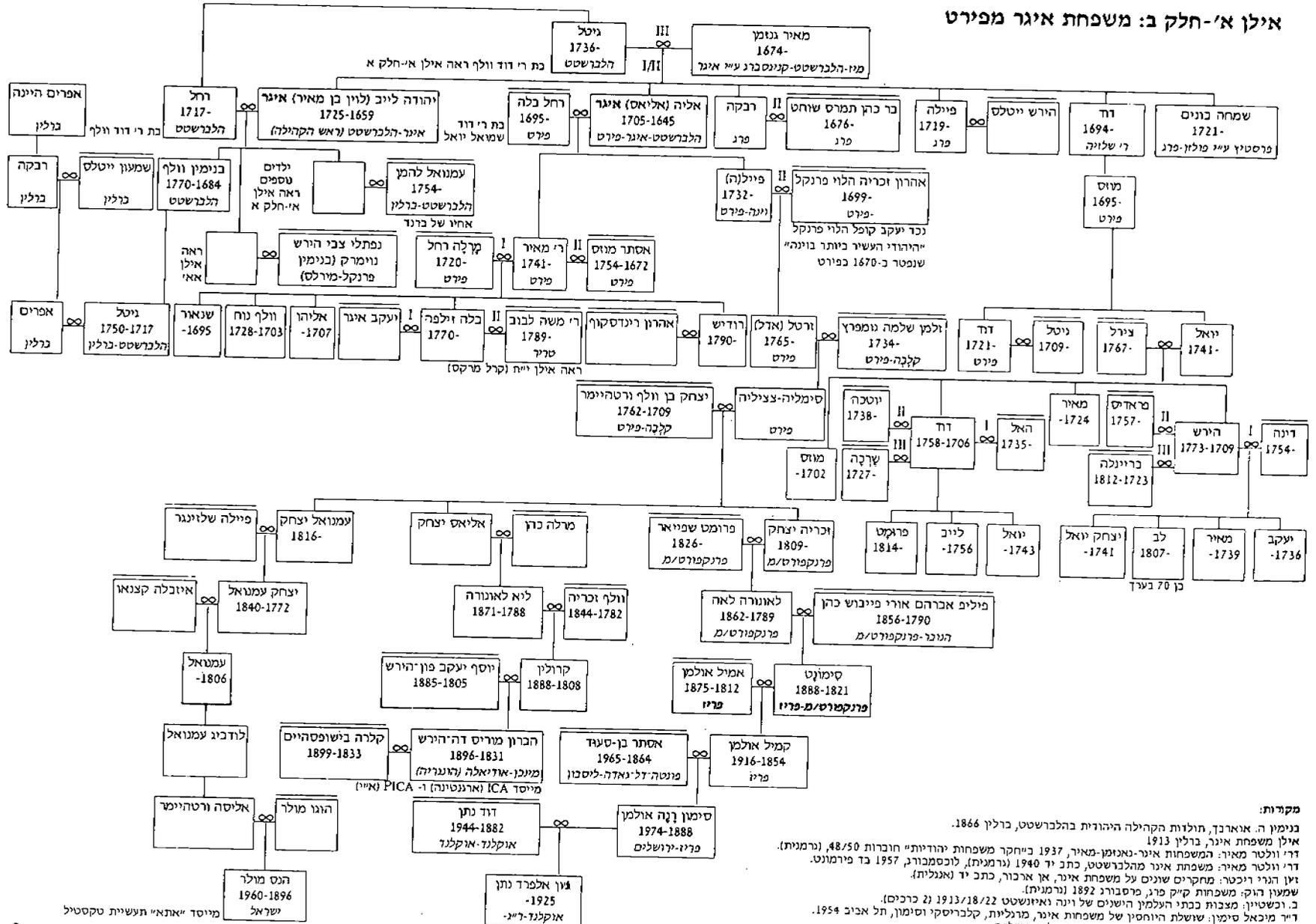
ראה הוק 69/262
 קבר מסי 6868

ממנו השם עקיבא נהמשך הדורות

Handwritten signature or mark.

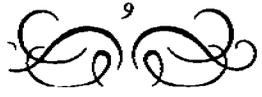
אילן א' - חלק ב: משפחת איגר מפירט

מקורות:

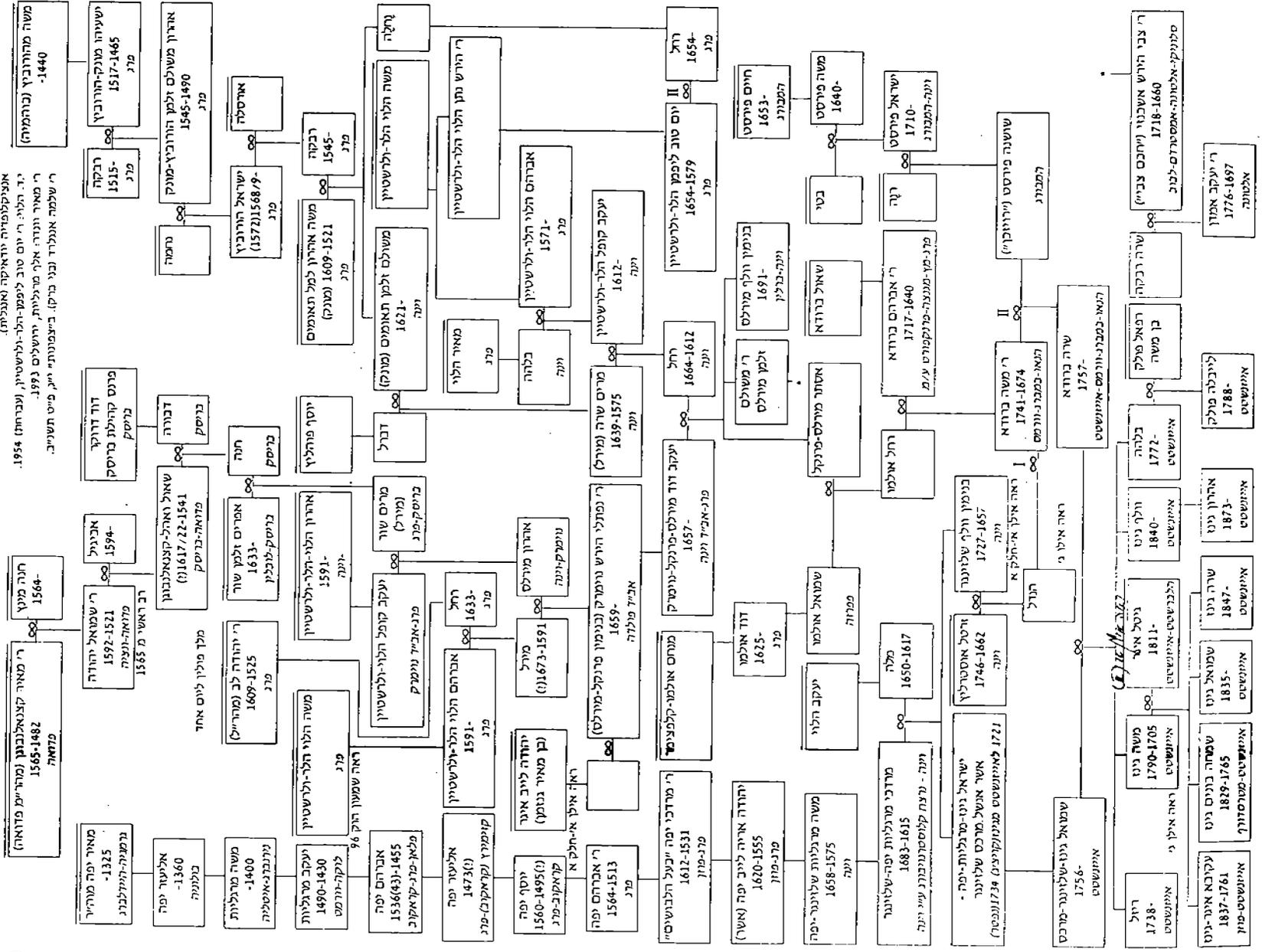
גנומין ה. אוארבר, תולדות הקהילה היהודית בהלברשט, ברלין 1866.
 אילן משפחת איגר, ברלין 1913.
 ד"ר וולטר מאיר: המשפחות איגר-גנומן-מאיר, 1937 בייחקר משפחות יהודיות* חוברות 48/50, (גרמנית).
 ד"ר וולטר מאיר: משפחת איגר מהלברשט, כתב יד 1940 (גרמנית), לוכסמבורג, 1957 בד פירמונט.
 זען הנ"ל ויכטר: מחקרים שונים על משפחת איגר, אן ארכיו, כתב יד (אנגלית).
 שמעון הוק: משפחות קייק פרג, פרסבורג 1892 (גרמנית).
 ב. וכשטיין: מצבות כתי העלמין הישנים של וינה ואיושטט 18/22/1913 (2 כרכים).
 ד"ר מיכאל סימון: שושלת היוחסין של משפחת איגר, מרגליות, קלברסיקי וסימון, תל אביב 1954.
 יוסף ליברמן: ספר היוחסין... של משפחתנו, ירושלים תשל"ח.
 1993

מייסד "אתא" תעשיית סקסטיל

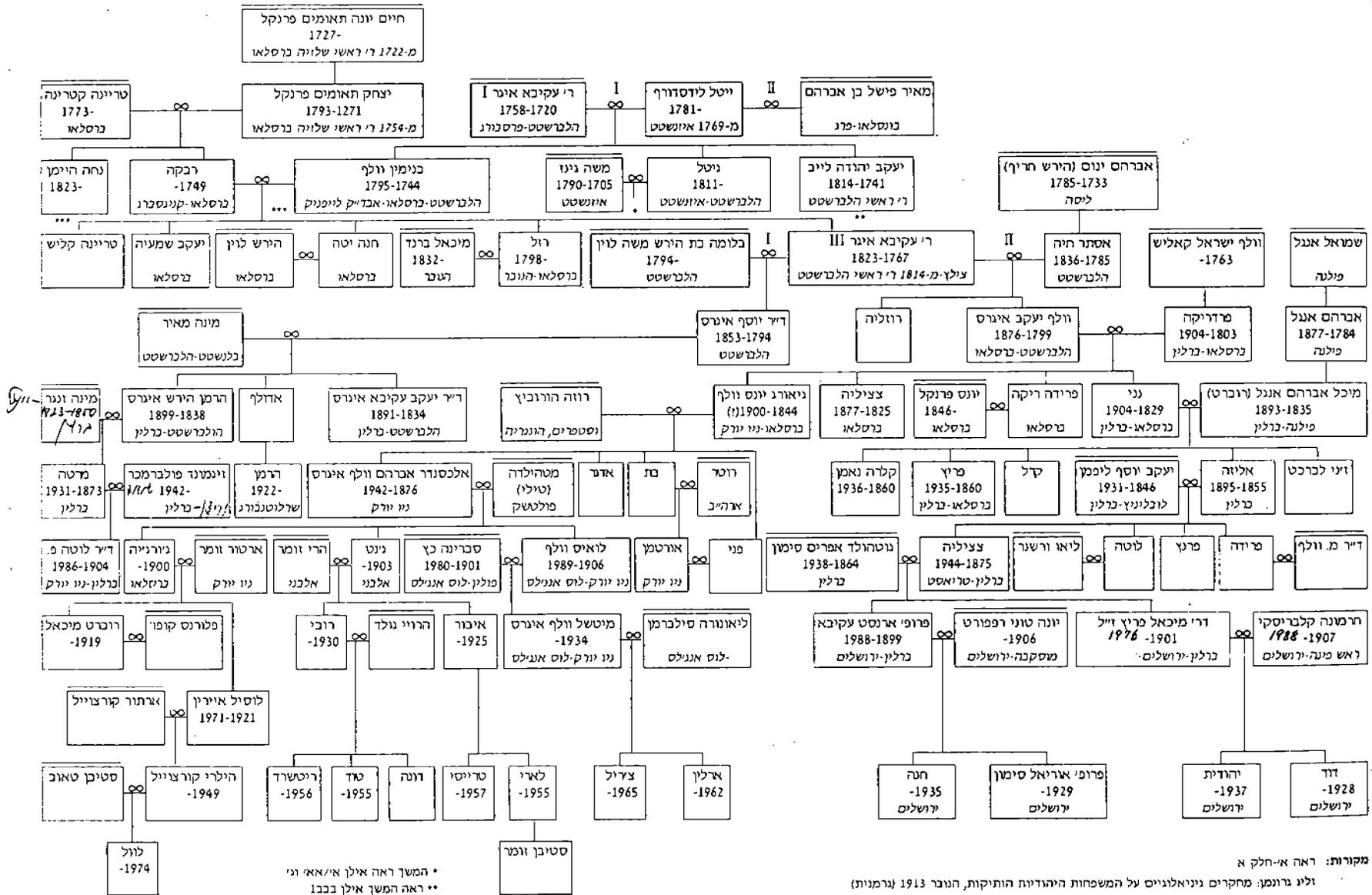
אילן אה"י: אבותיו של ר' עקיבא איגור-גינז מצד אביו

מקורות נוספים לאהל שבאביו א':
 אנציקלופדיה ליהדות נדולי ישראל (בעריכת ד"ר מרדכי טרילינגר), ת"ש 1959.
 אנציקלופדיה יודאיקה (אנגלית).
 יד. הלוי: ר' יום טוב ליפמן-הלר-ולרשטיין, (נפטר 1954).
 ר' מאיר ונדד: אלק מרגליות, ירושלים 1993.
 ר' שלמה אנלנד (נצי ברק), ביצמות"ה י"ג פ"ט תשי"ב.

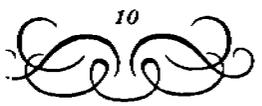

ג'תתקפ"ח

אילן ב': צאצאי ר' עקיבא איגור I "הזקן"

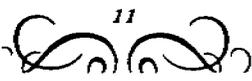
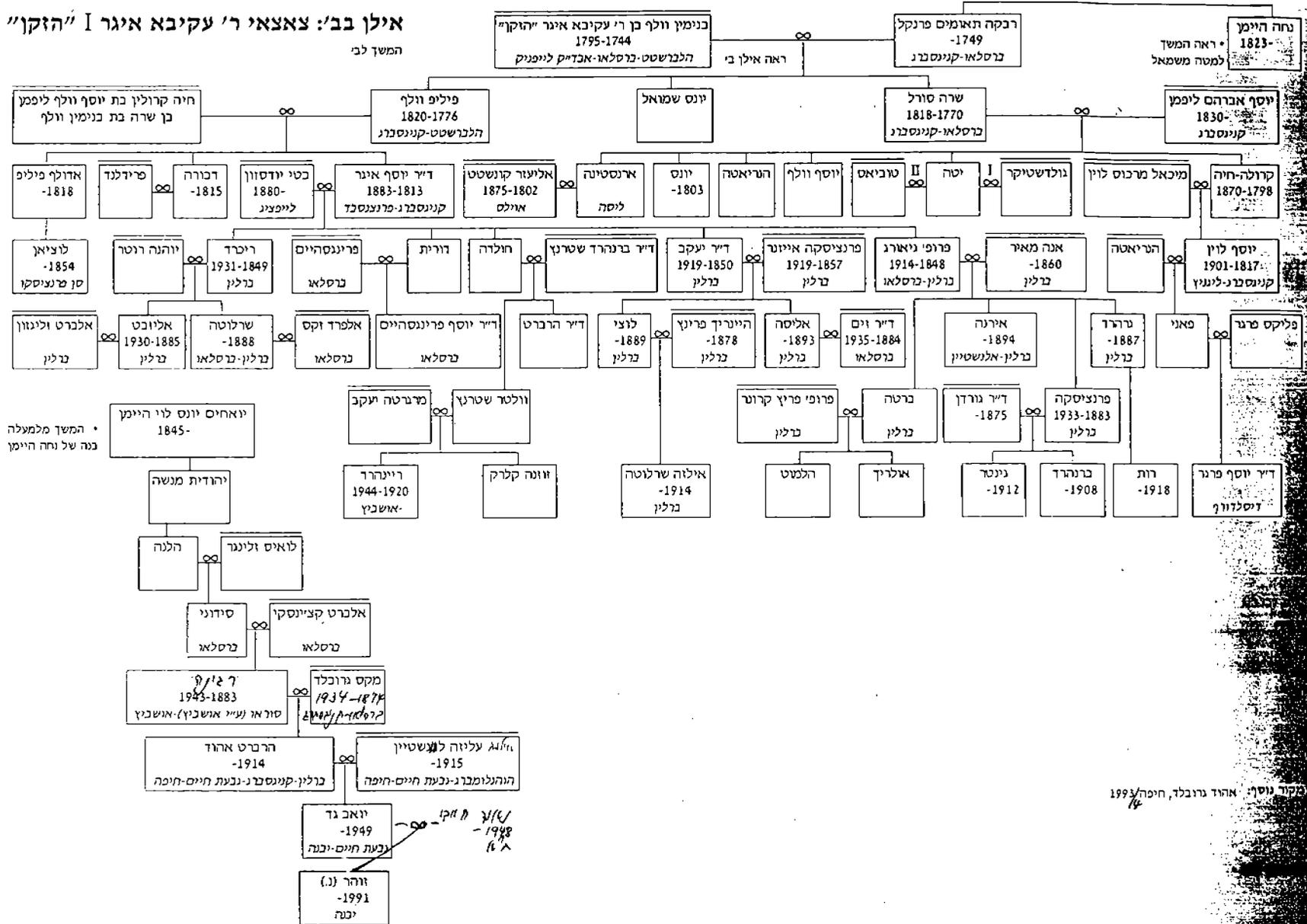

* המשך ראה אילן א/א-א וני
** ראה המשך אילן בכב
*** ראה המשך אילן בבי

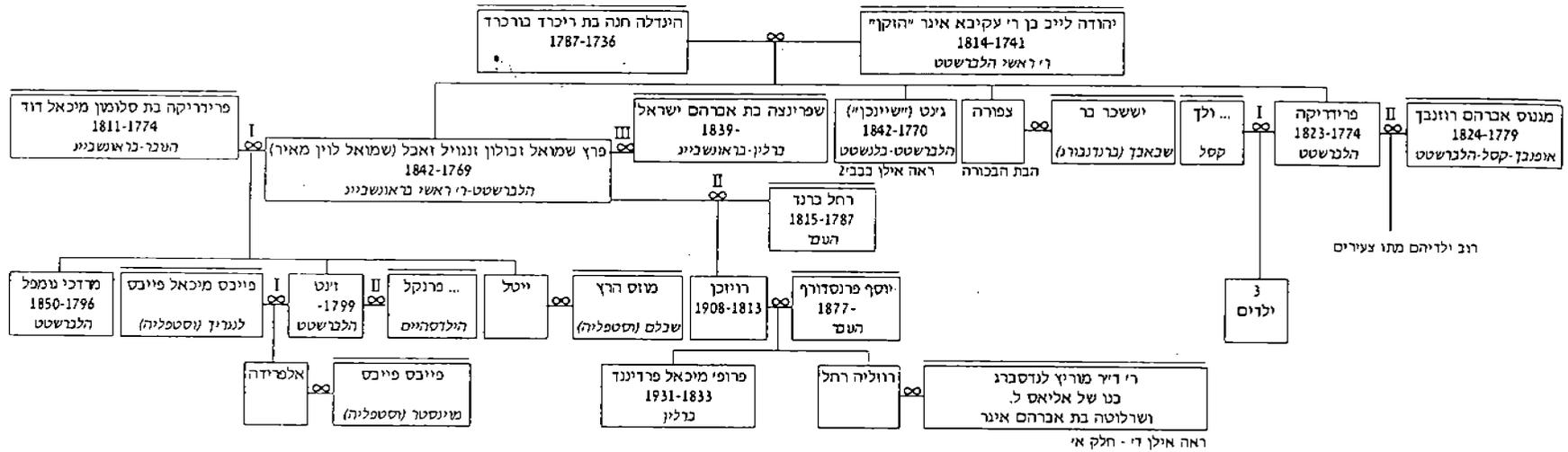
אילן בב': צאצאי ר' עקיבא איגר I "הזקן"

המשך לב

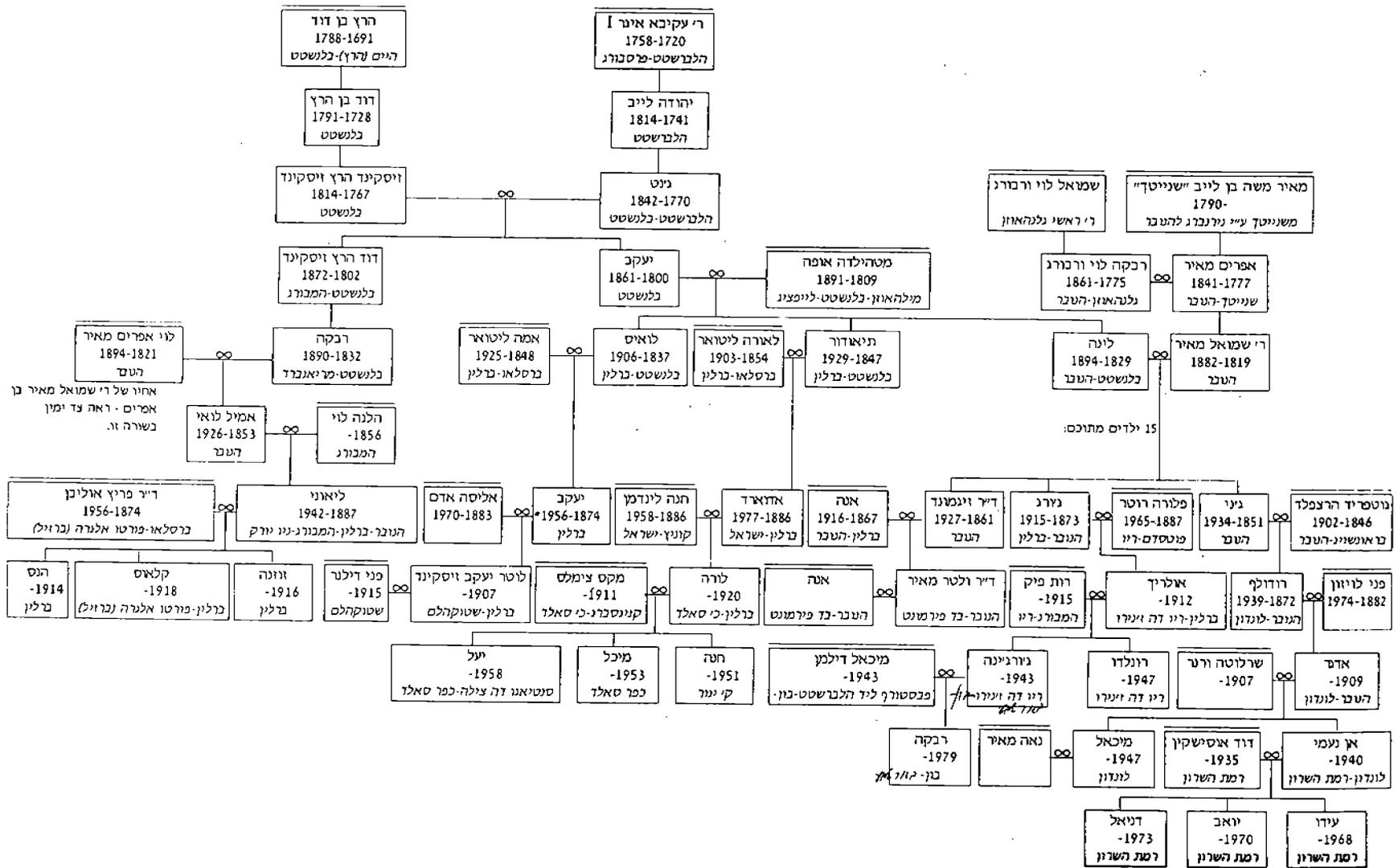
אילן בבבא: ילדי ר' יעקב יהודה לייב איגור

המשך מאילן ב'

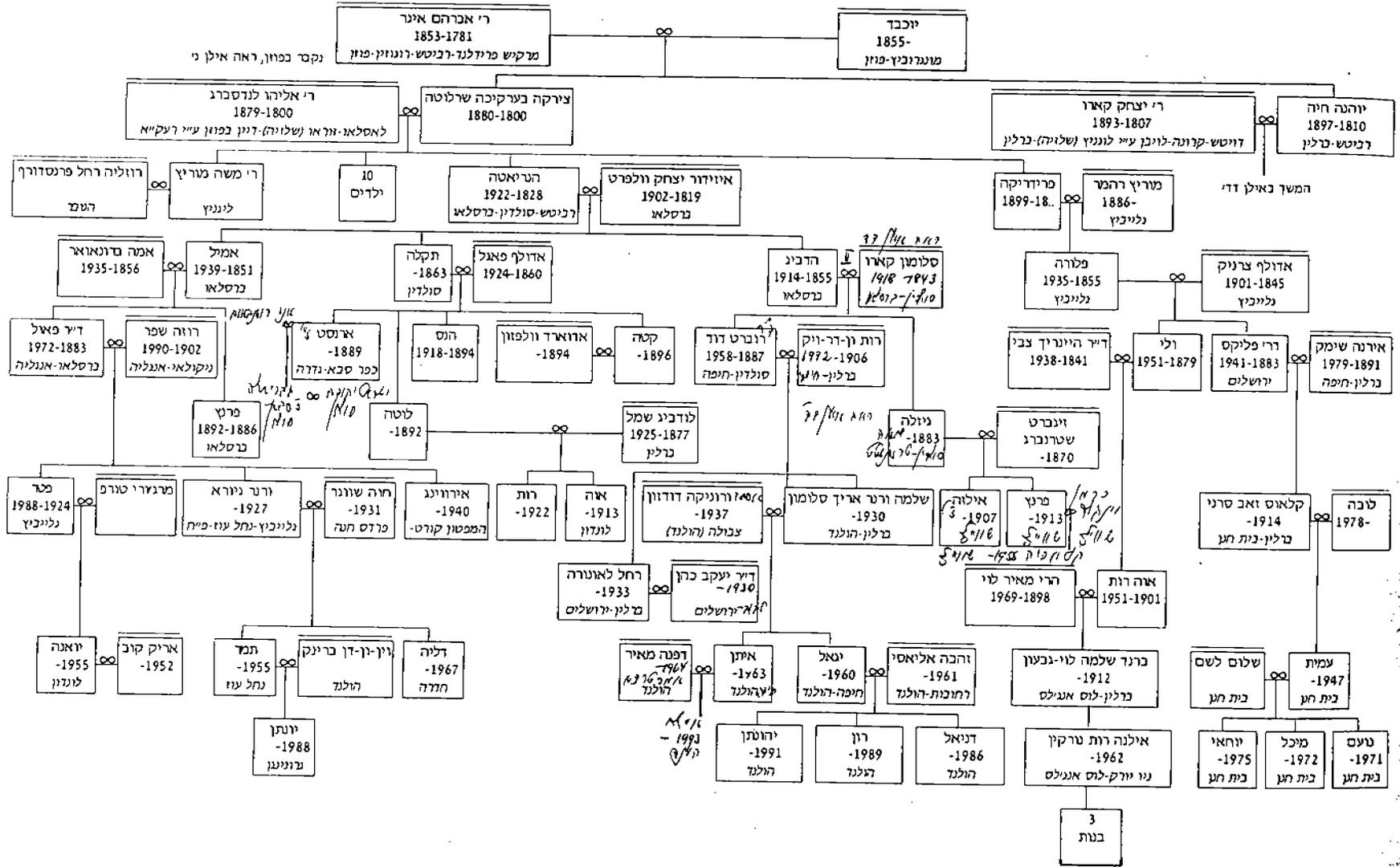
מקורות: ד"ר ולגו נרונמן: מחקרים גניאלוגיים על המשפחות היהודיות התיקות (גרמנית), הנוב 1913. ד"ר וולטר מאיר: משפחת איגור מהלברשטט (גרמנית), כתב יד, לוכסמבורג 1940 - בד פירמונט, 1957. קלאוס אוליבן: צאצאי רבקה מאיר לבית לוי וברורג, פורטו אלגרה (ברזיל) 1993. לוטר יעקב ויסקינד, שטוקהולם

אילן בנבב: זיסקינד - מאיר

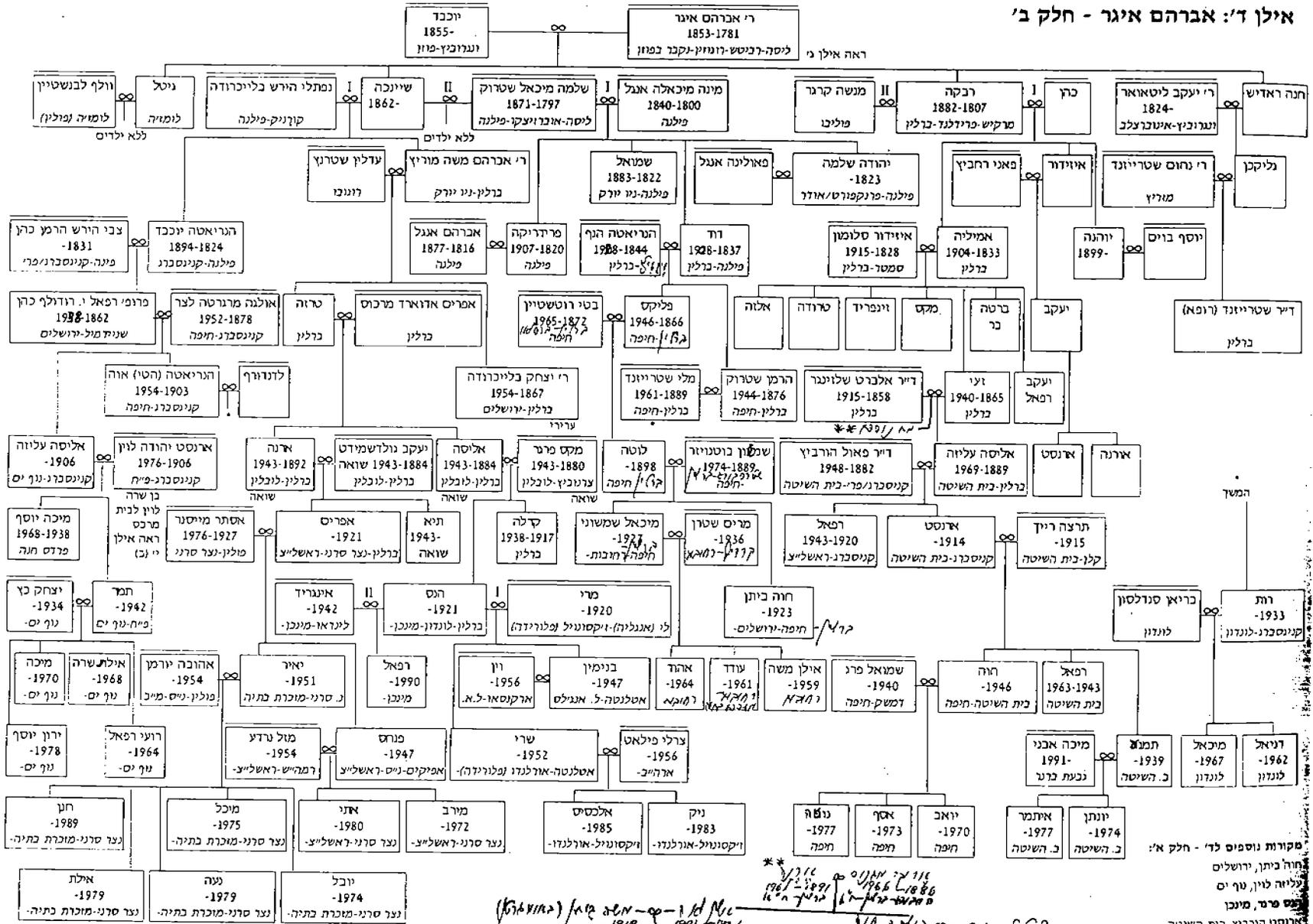
אילן ד': אברהם איגר - חלק א

מקורות: אילנות ד"ר האסה, ברלין 1935.
 אילנות משפחות איגר-מרכוס-קארן - בעריכת חוה גלמן 1979.
 עדויות והתכתבויות עם בני המשפחה.
 רחל כפון, ירושלים 1993

אילן ד': אברהם איגר - חלק ב'

מקורות נוספים לד' חלק א':
חנה בתו, ירושלים
עליזה לוי, טף ים
הס סרני, מינכן
ארוסת הרבין, בית השיטה

Handwritten notes and signatures at the bottom of the chart, including names like אילן, משה, and dates like 1918, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930.

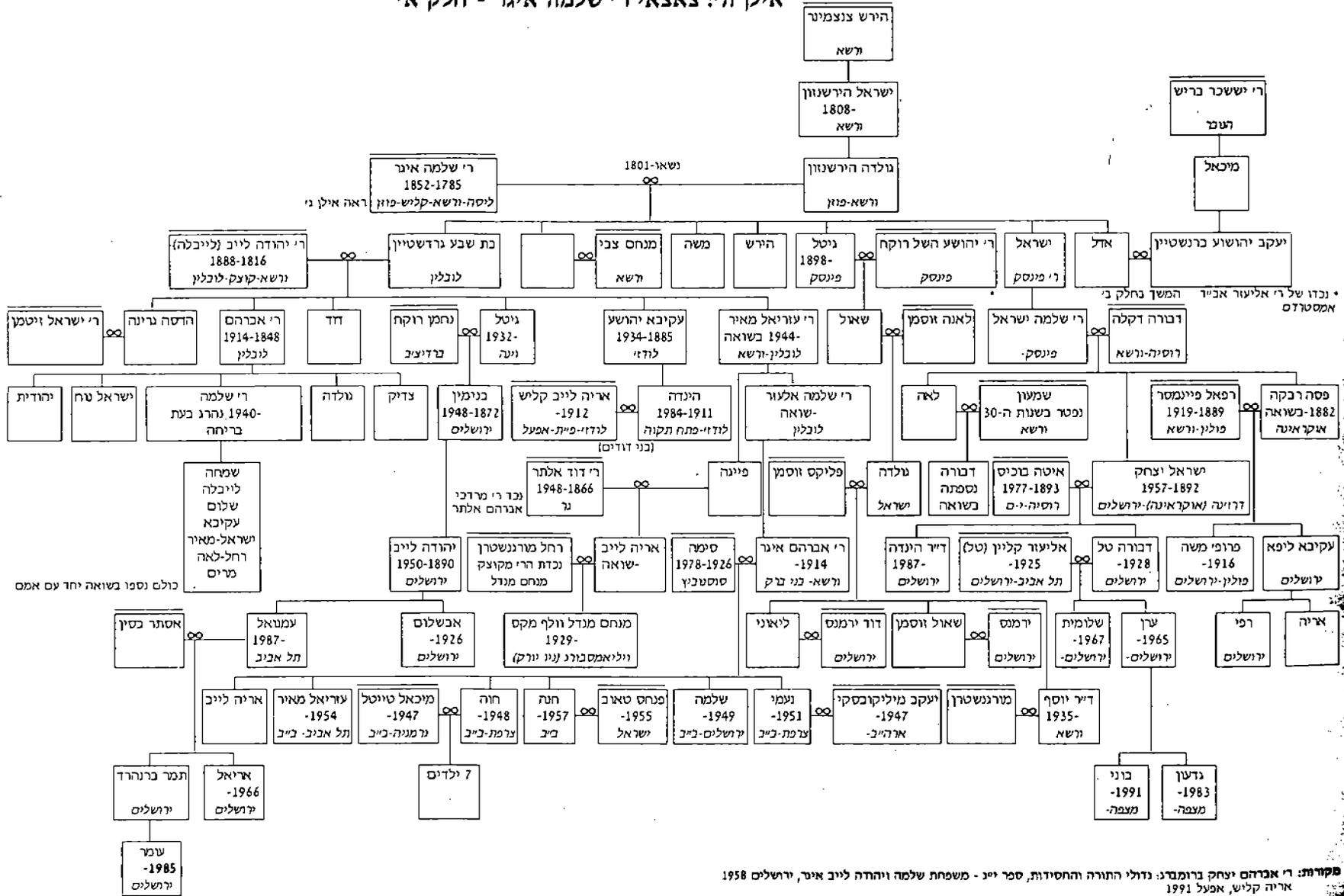

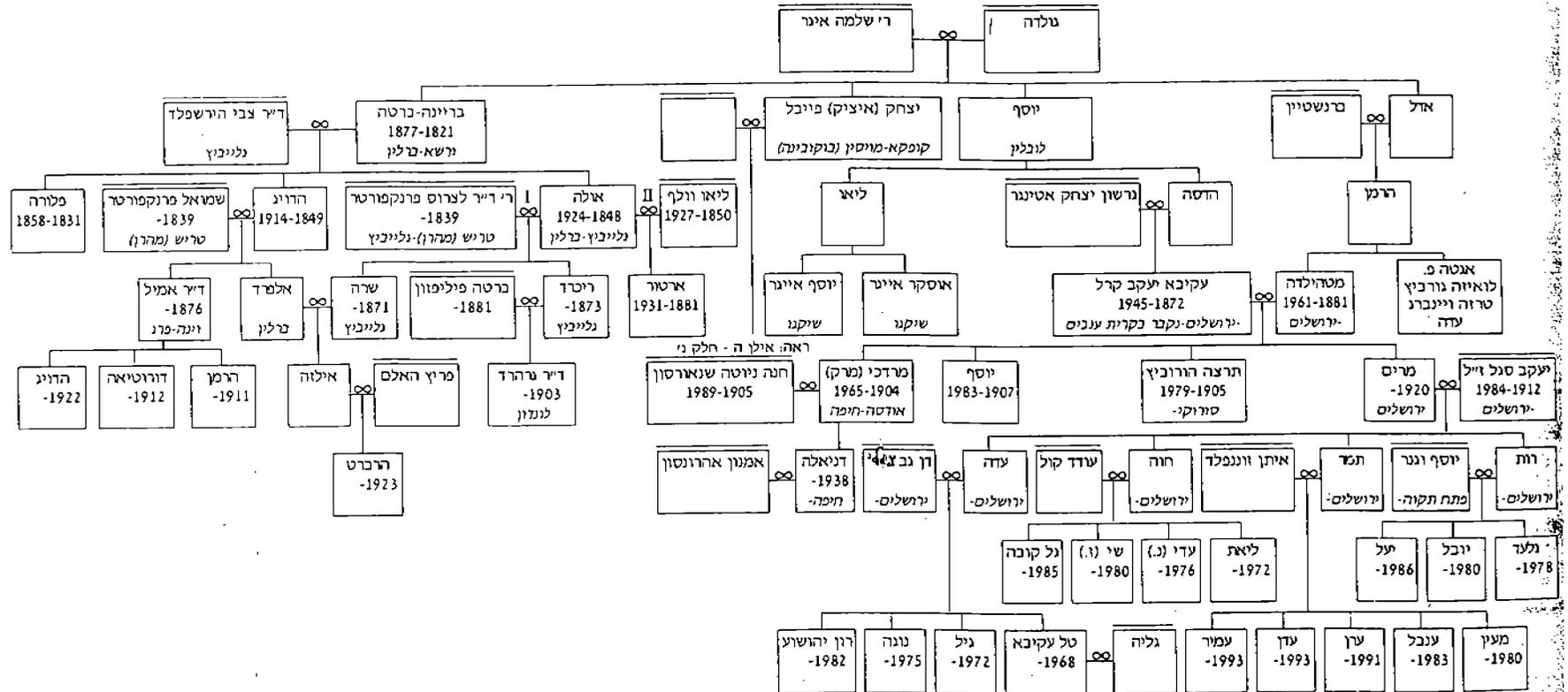

אילן ה': צאצאי ר' שלמה איגר - חלק א'

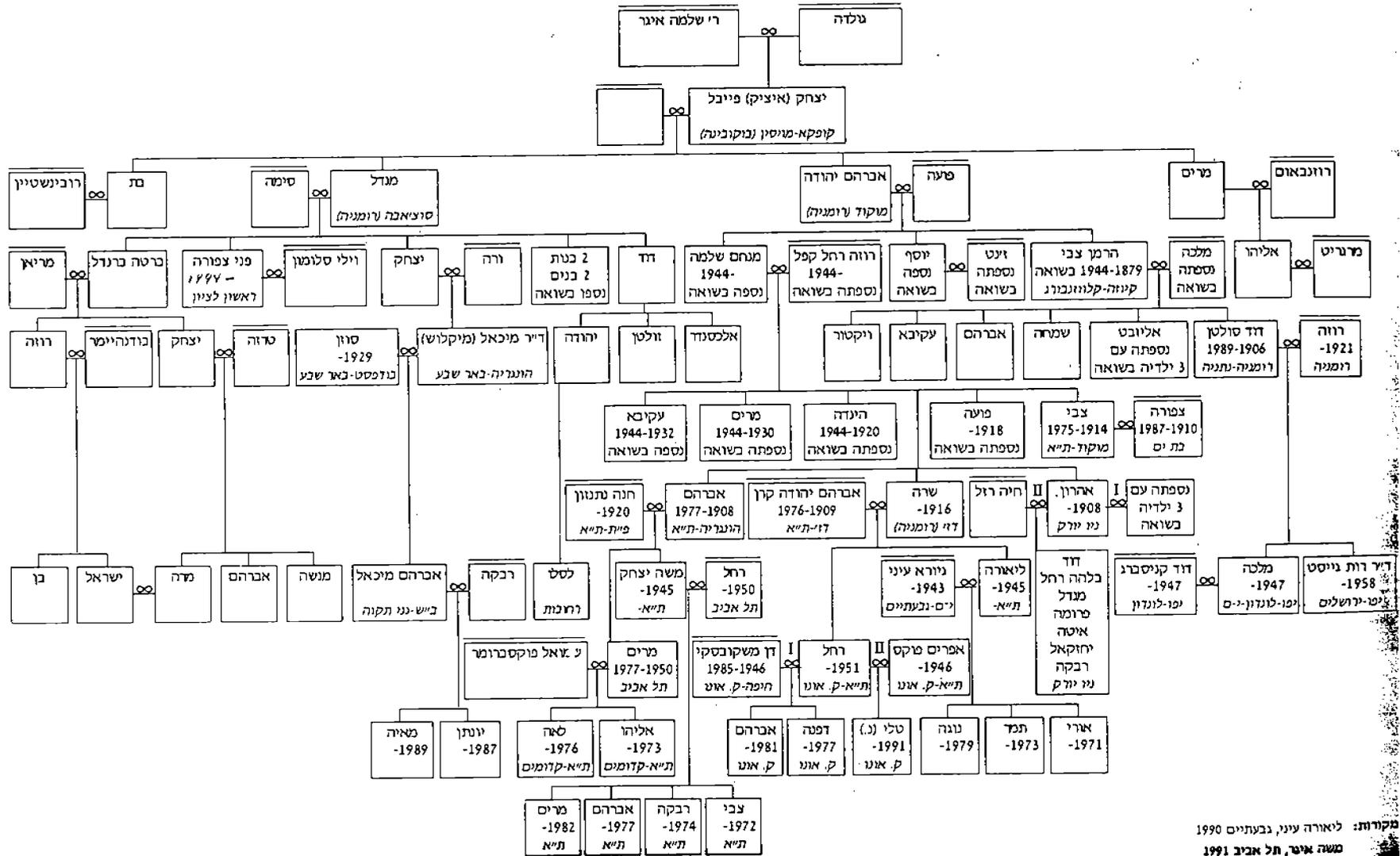
מקורות: ר' אברהם יצחק ברומברג: גדולי התורה והחסידות, ספר יג' - משפחת שלמה ויהודה לייב איגר, ירושלים 1958
אריה קליש, אפעל 1991
די' היגדה איגר ז"ל, ירושלים 1986

אילן ה': צאצאי ר' שלמה איגור - חלק ב'

מקורות: אילנות ד"ר האסה, ברלין 1935
מרים סגל, ירושלים 1990/3

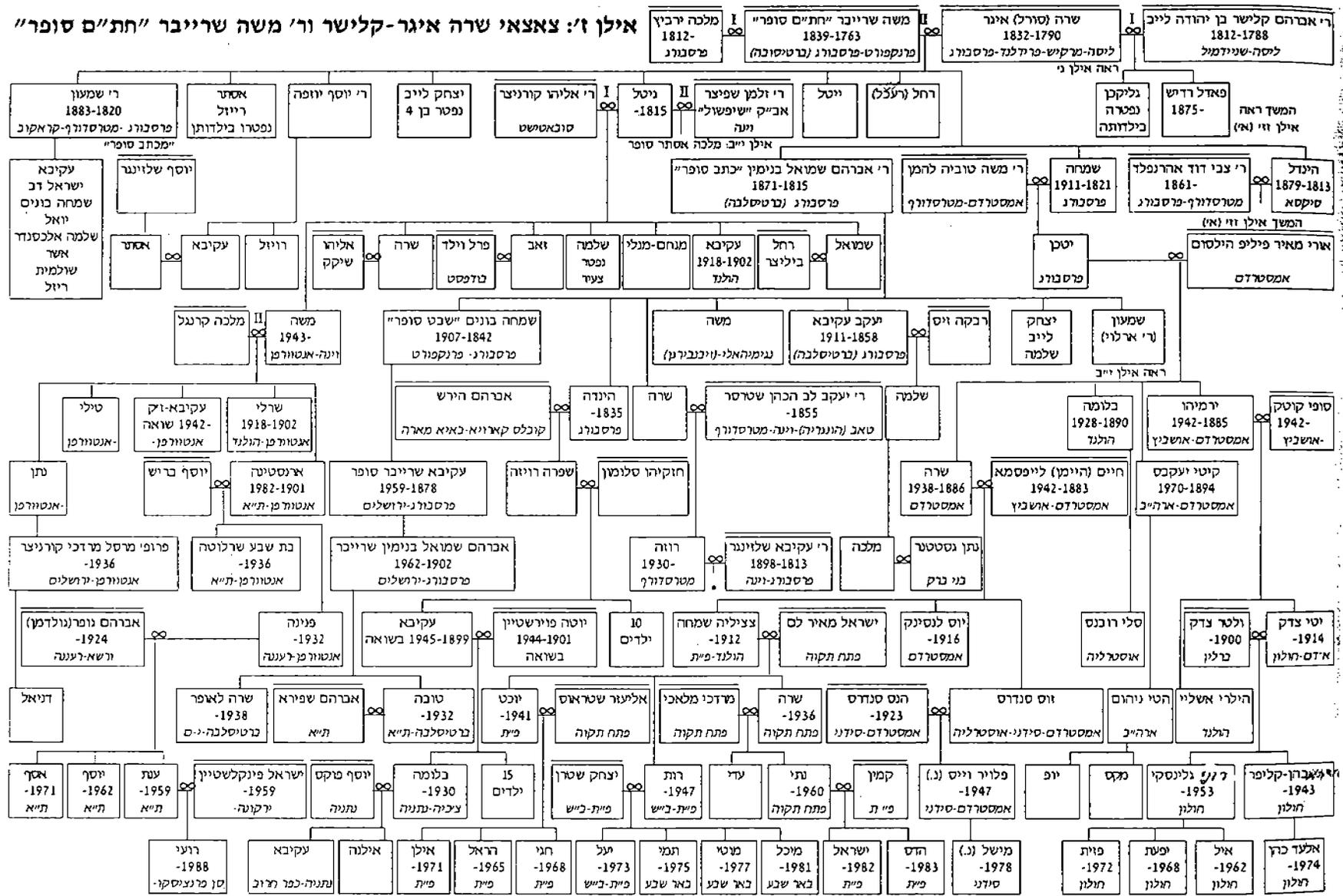
אילן ה': צאצאי ר' שלמה איגר - חלק ג'

מקורות: ליאורה עיני, נבעתיים 1990
 משה איגר, תל אביב 1991

אילן ז': צאצאי שרה איגר-קלישר ור' משה שרייבר "חת"ם סופר"

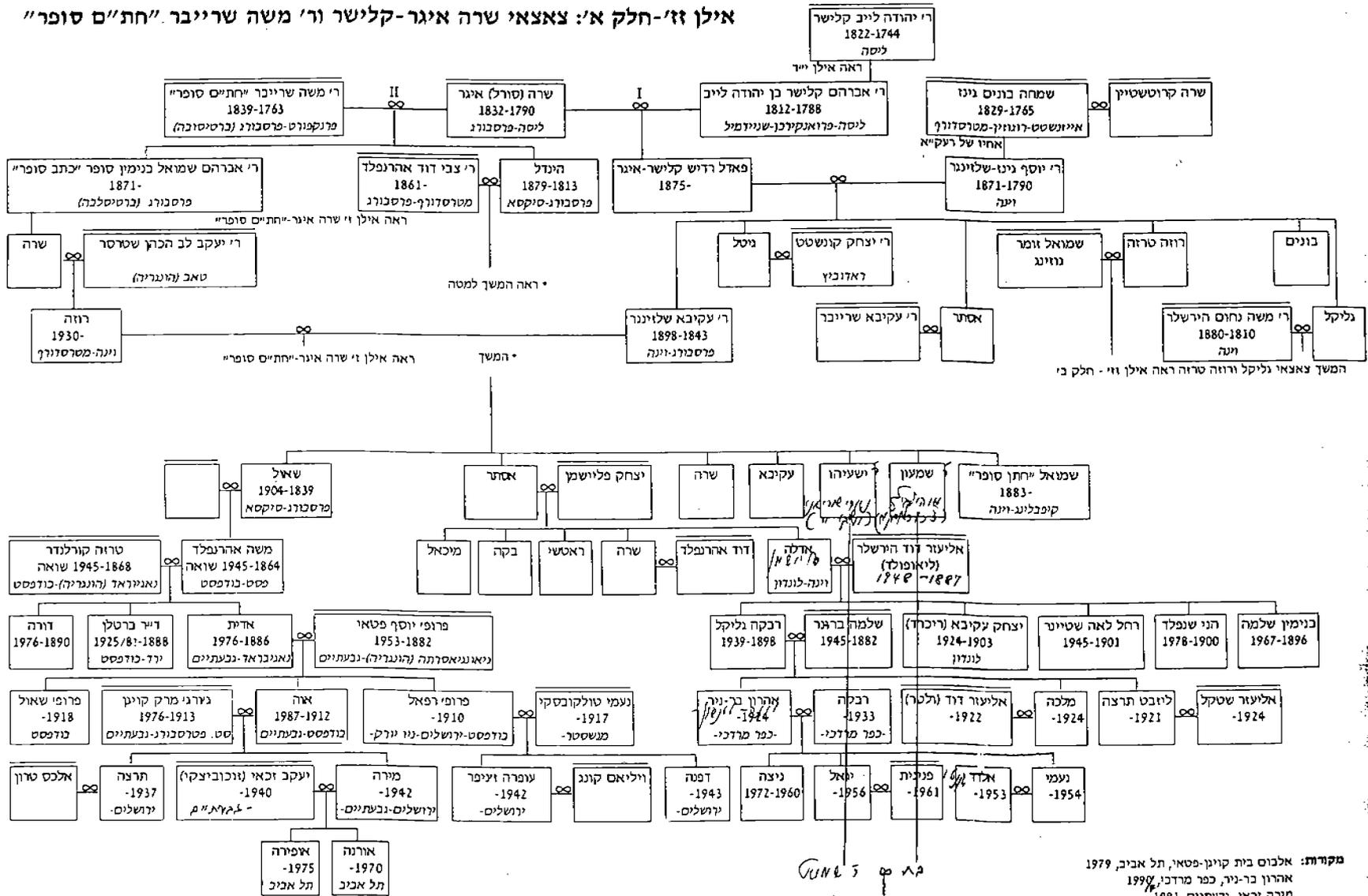

מקורות: כתוב וזאז וברון, מהדורה ב', ירושלים תשל"א; צציליה לם, פיית, 1989; מינה גופר, רענה, 1990; בלומה טקס, תניית, 1989.

* המשך ראה אילן ז' חלק ג' (נ) = נקבה

אילן ז'ז'-חלק א': צאצאי שרה איגר-קלישר ור' משה שרייבר "חת"ם סופר"

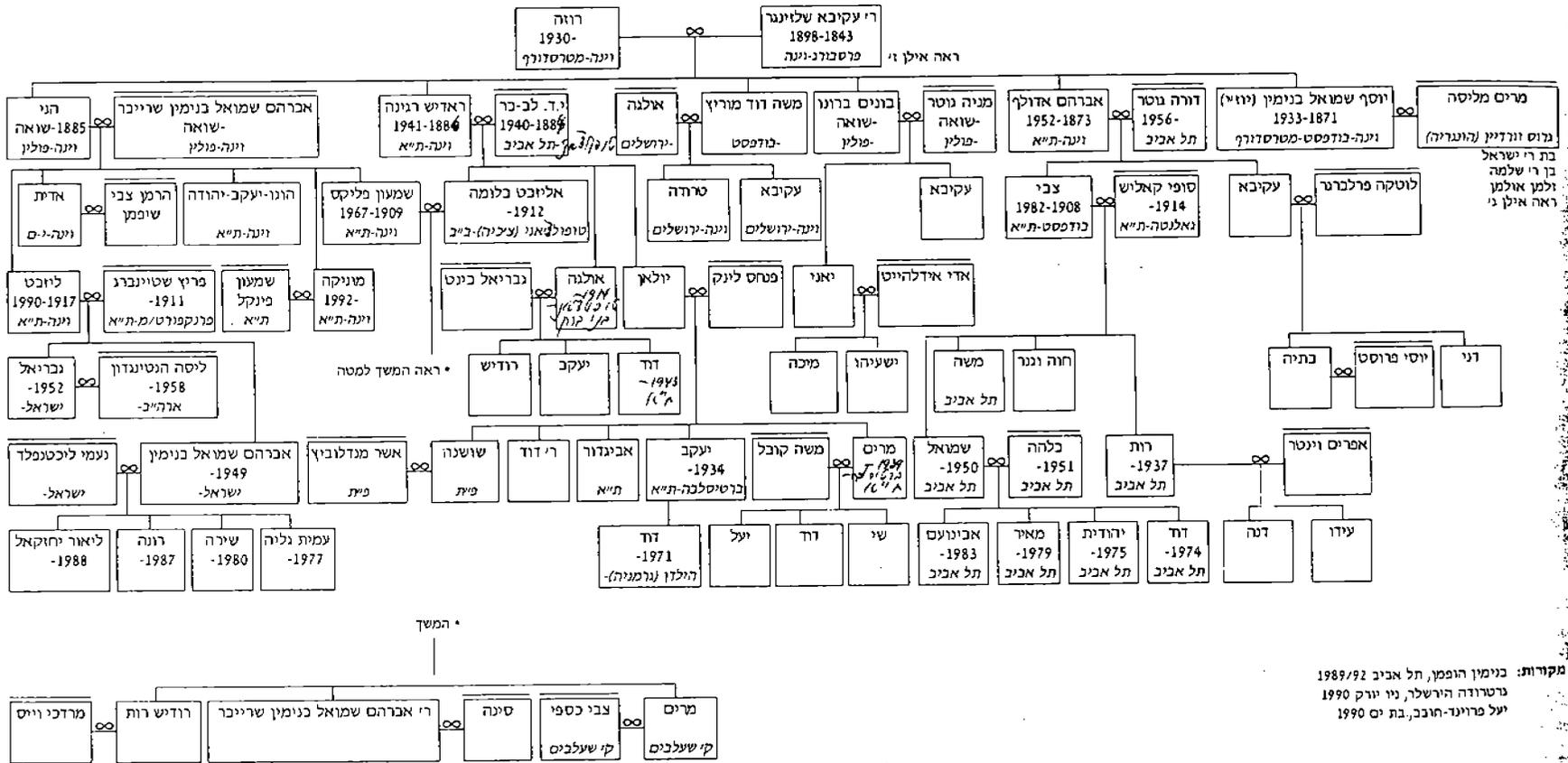
מקורות: אלכס בית קוינ-פסאי, תל אביב, 1979
 אהרון בר-ניר, כפר מרדכי, 1990
 מירה זכאי, נבעתיים, 1991
 פרופ' רפאל פסאי, ניו יורק, 1992

אילן ז'ז' - חלק א'
 צאצאי שרה איגר-קלישר ור' משה שרייבר "חת"ם סופר
 1908 - מאת
 משה שרייבר - יושב ראש
 (מחבר)

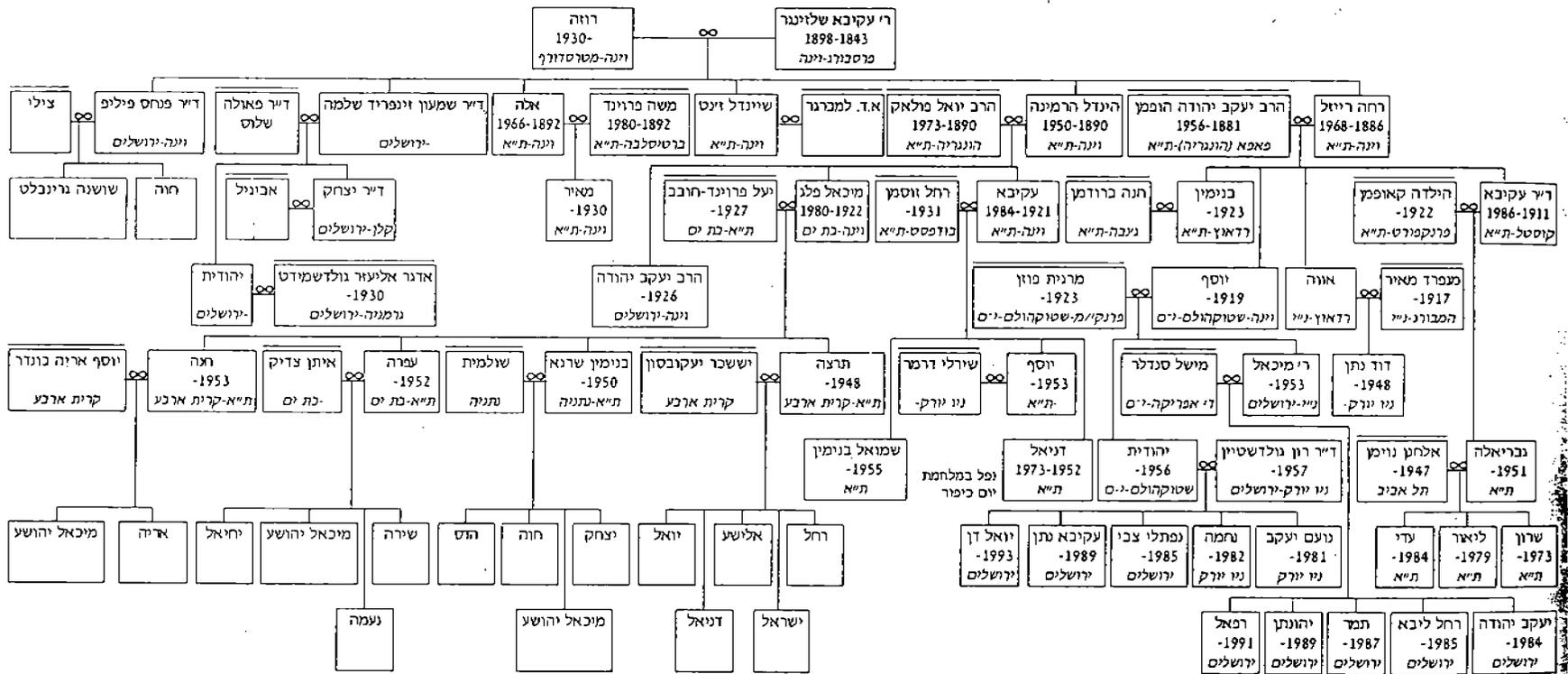

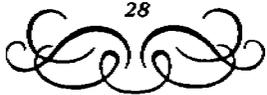
אילן זז'-חלק ג'(1): צאצאי ר' עקיבא שלזינגר ורוזה שטרסר

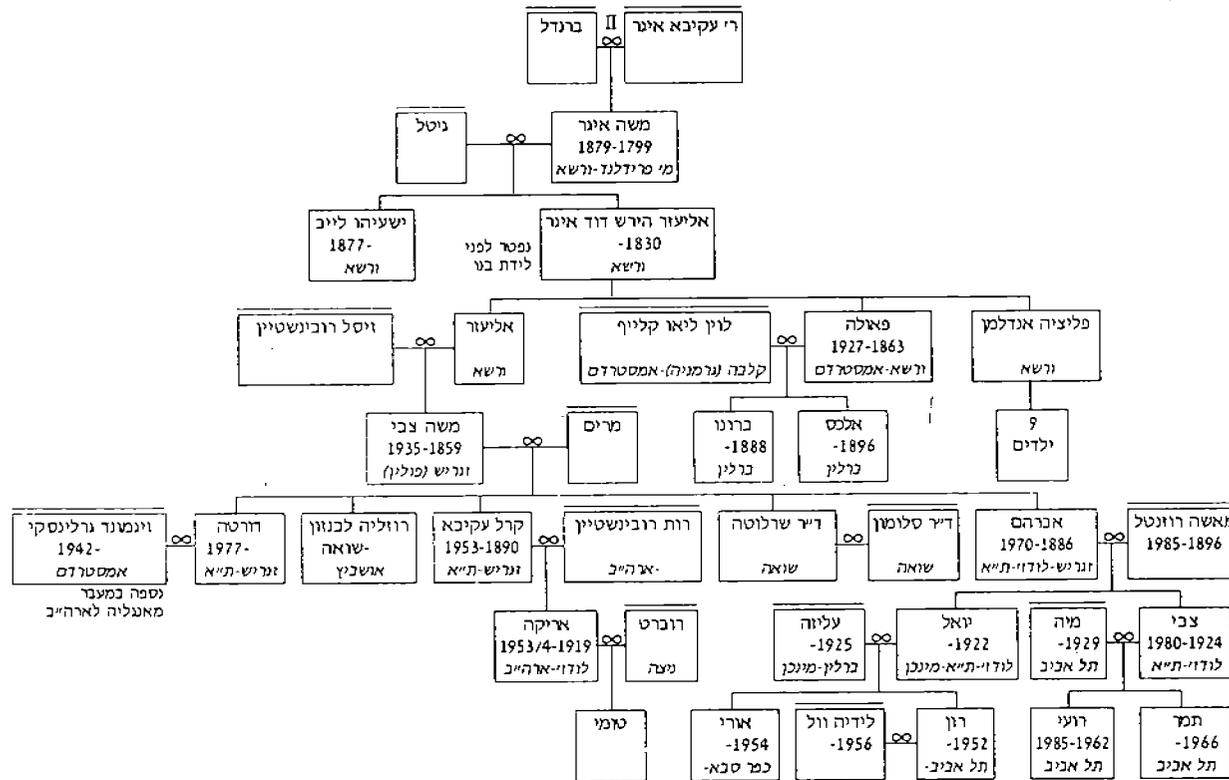
אילן זי-חלק ג'(2): צאצאי ר' עקיבא שלזינגר ורוזה שטרסר

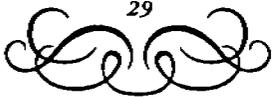
מקורות: בנימין הופמן, תל אביב 1989/93
 נטרורה הירשער, ניו יורק 1990
 יעל פרוינד-חובב, בת ים 1990

אילן ח': משה בן ר' עקיבא איגור זברנדל

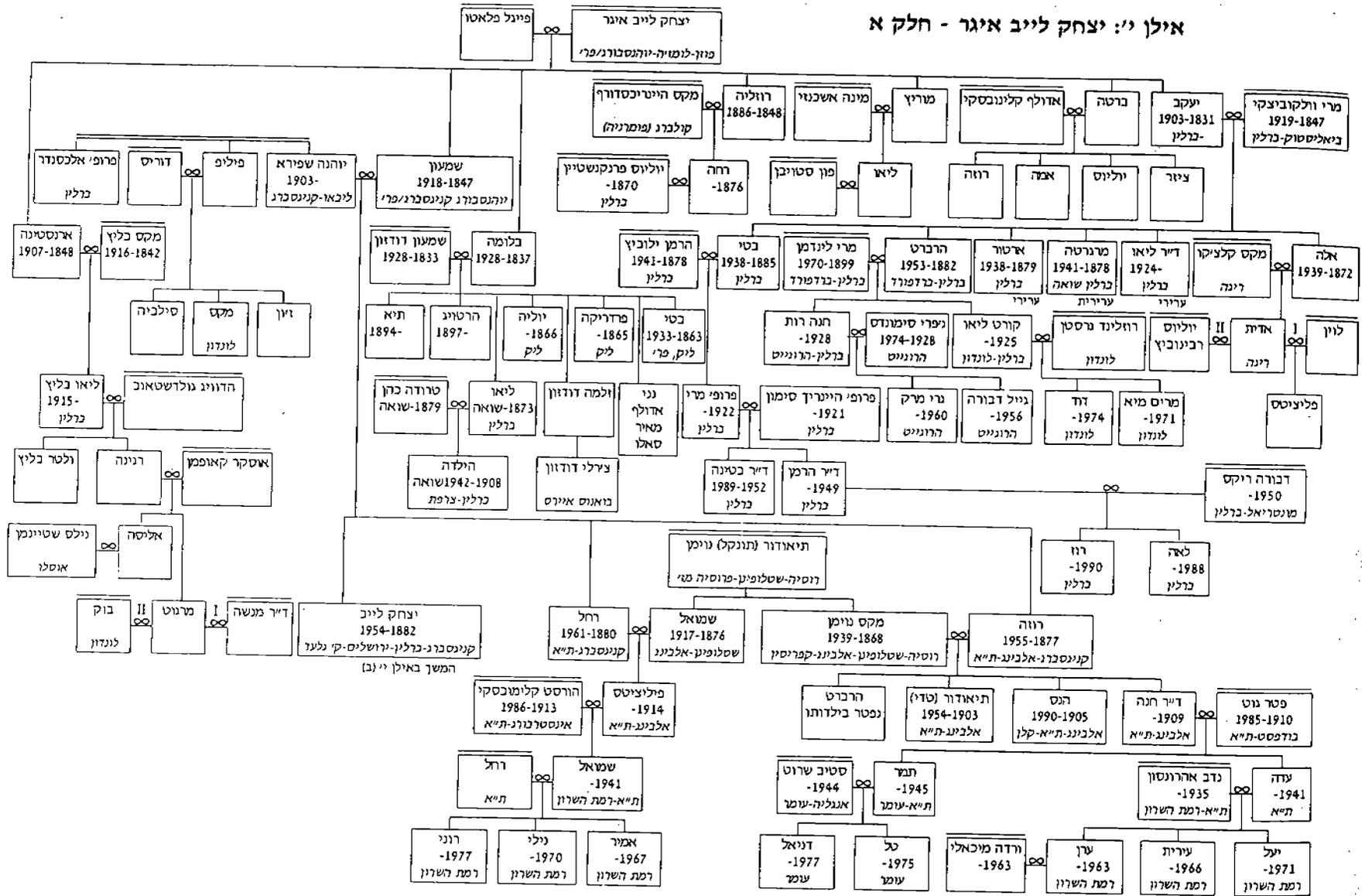

מקורות: ספר זגריש נעדות מפי מר זאב פישר, ת"א 1982
 יואל איגור, מינכן 1990
 אריה לייב קליש, אפעל 1991

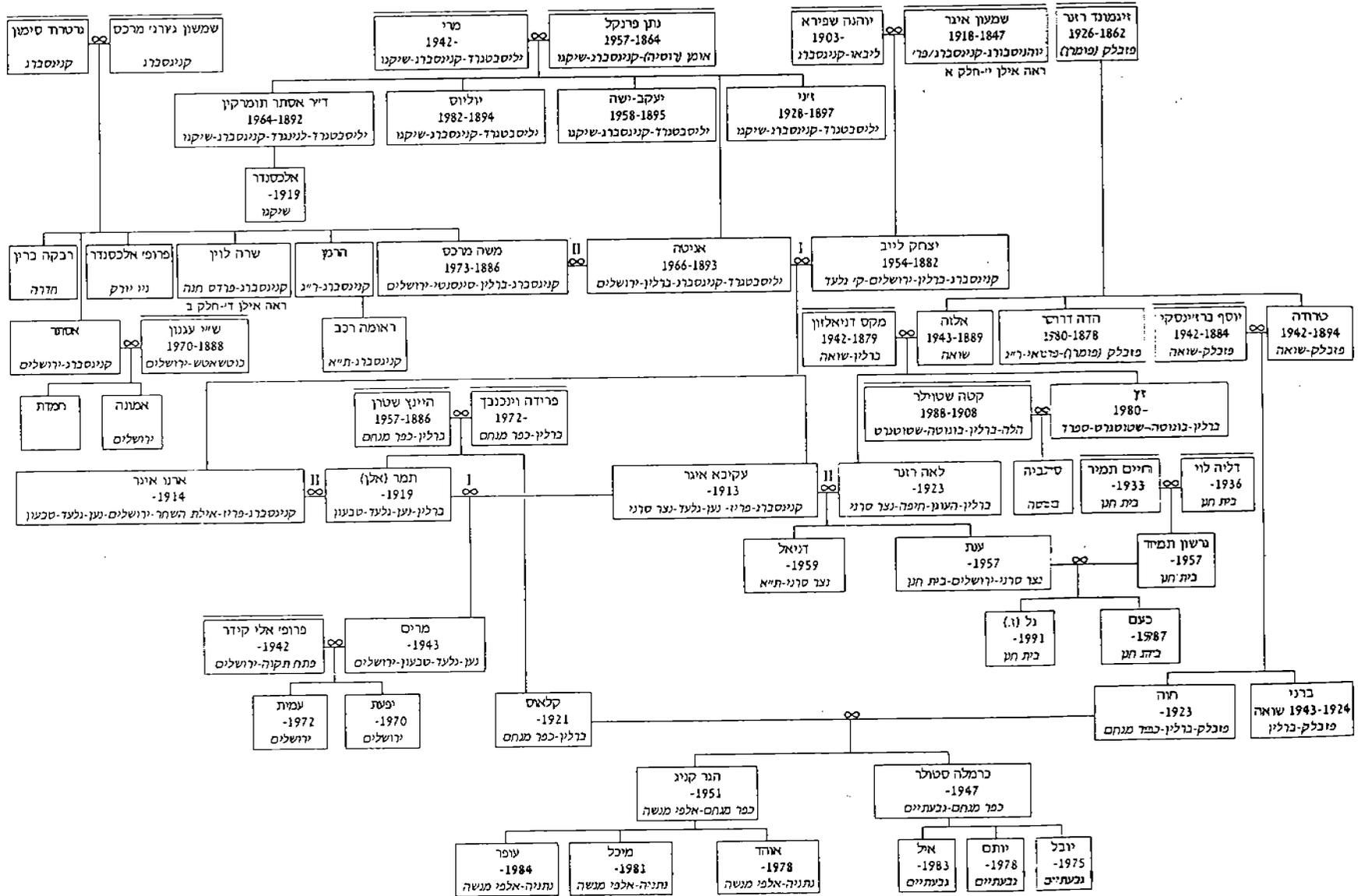

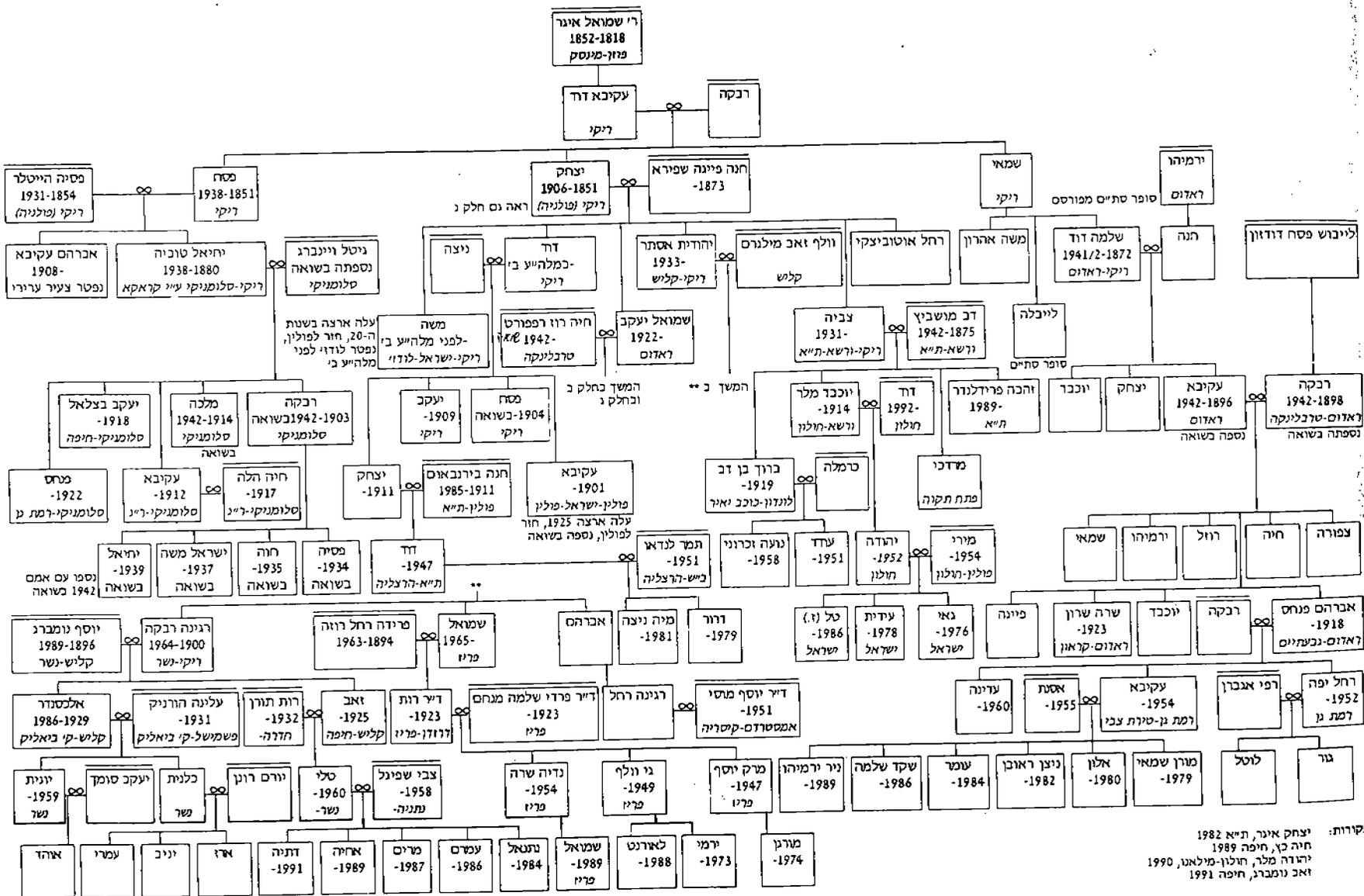
אילן י"י יצחק לייב איגור - חלק א

אילן יי: שמעון בן יצחק לייב איגור - חלק ב'

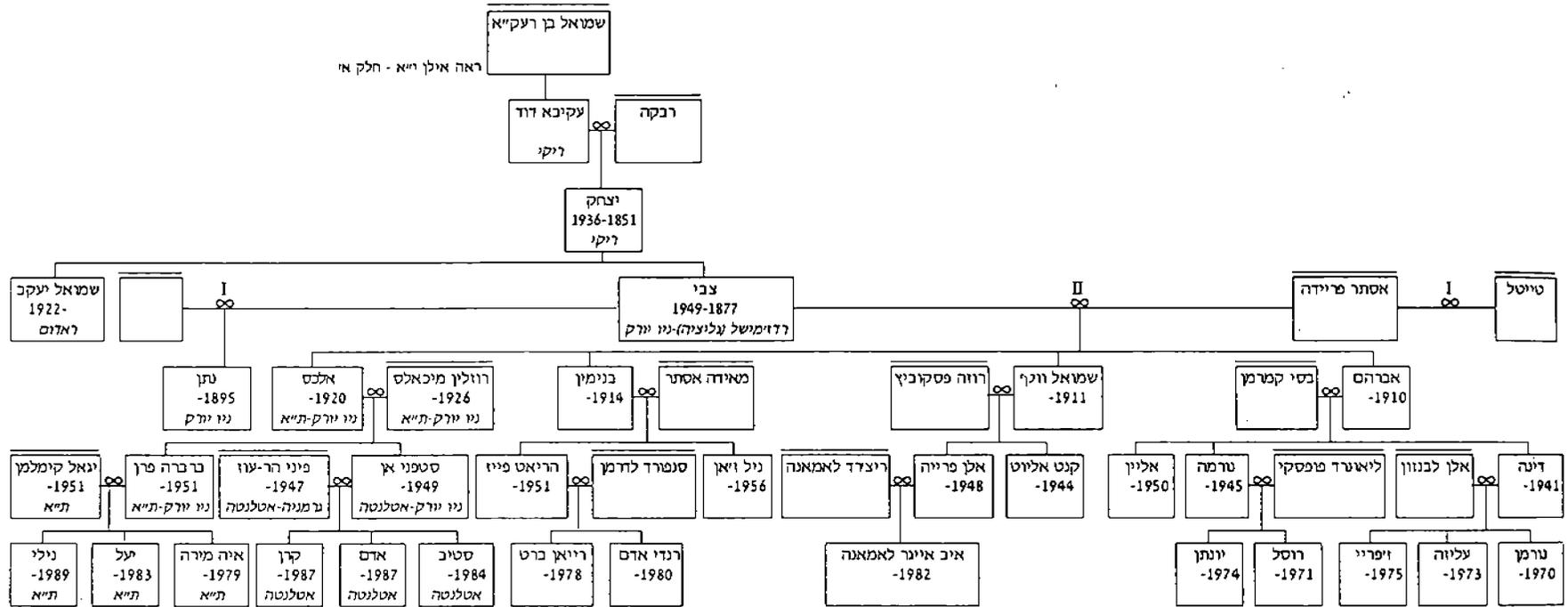
אילן י"א: ר' שמואל איגור - חלק א

מקורות: יצחק איגור, ת"א 1982
 חיה כץ, חיפה 1989
 יתורה מלך, חולון-מילאנו, 1990
 זאב נומברג, חיפה 1991

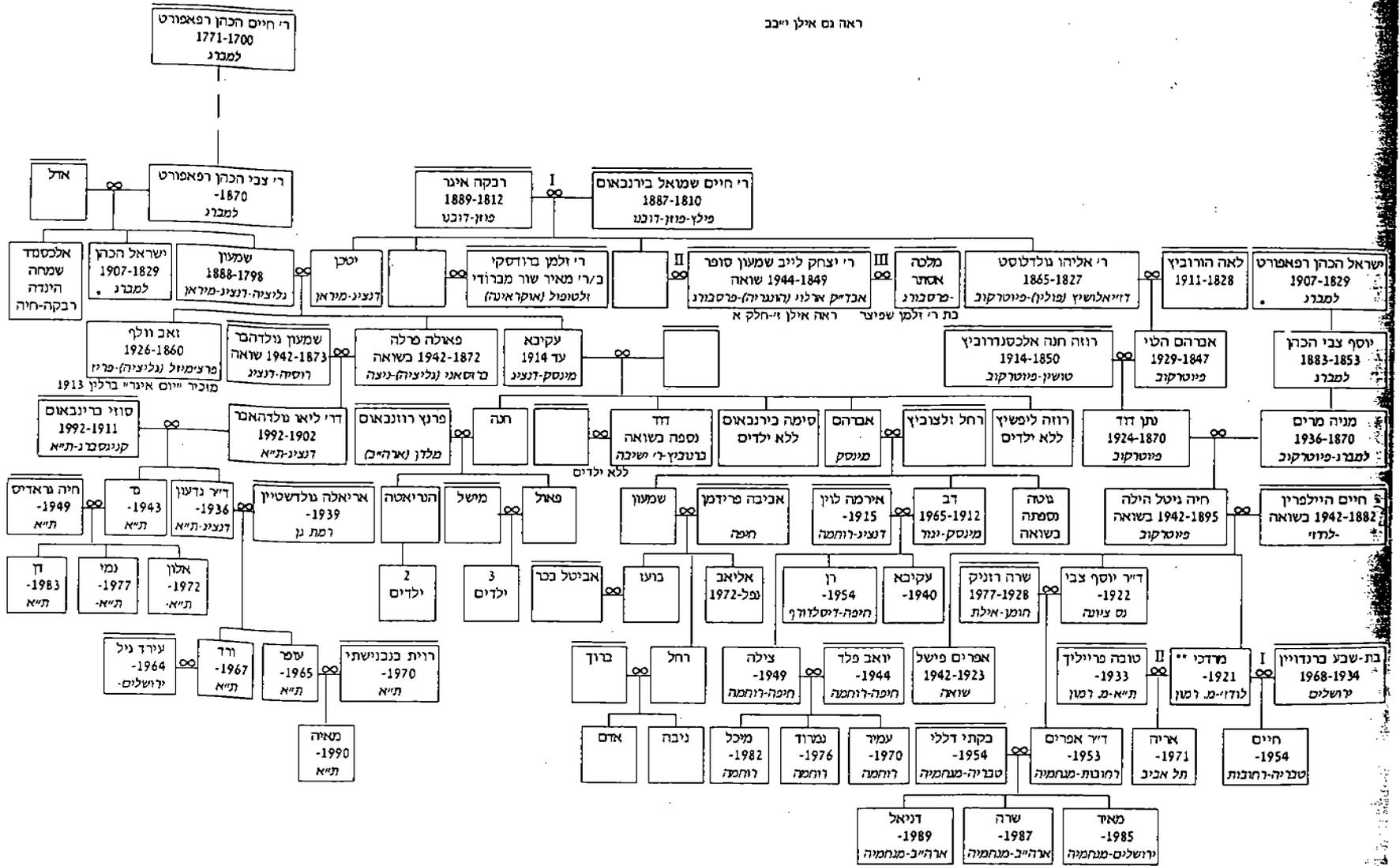
אילן י"א: ר' שמואל איגר - חלק ג'

מקור: אלכס איגר, תל אביב 1989.

אילן י"ב: רבקה איגר - בירנבאום

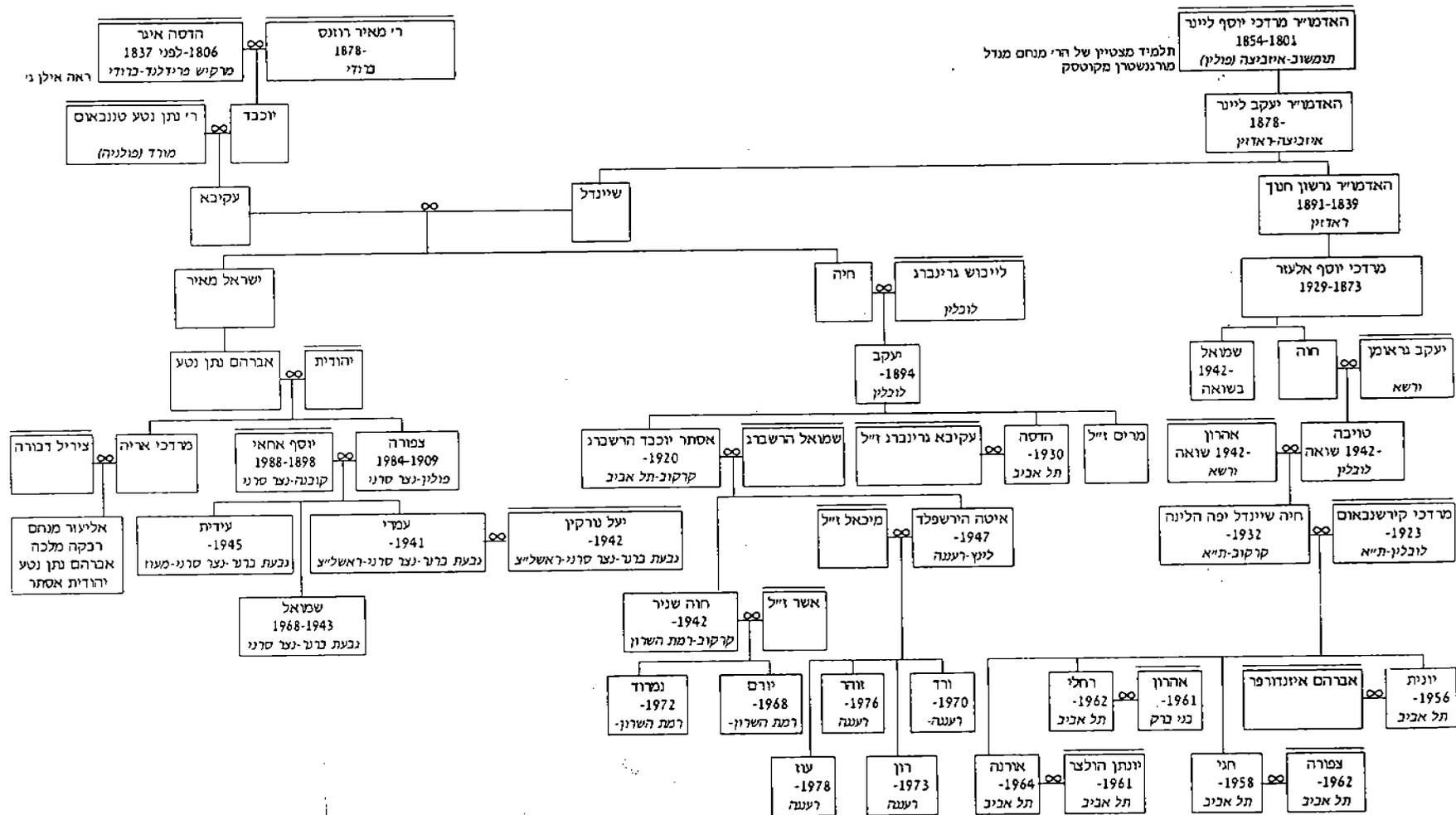
ראה גם אילן י"בב

מקורות: מסורת המשפחה.

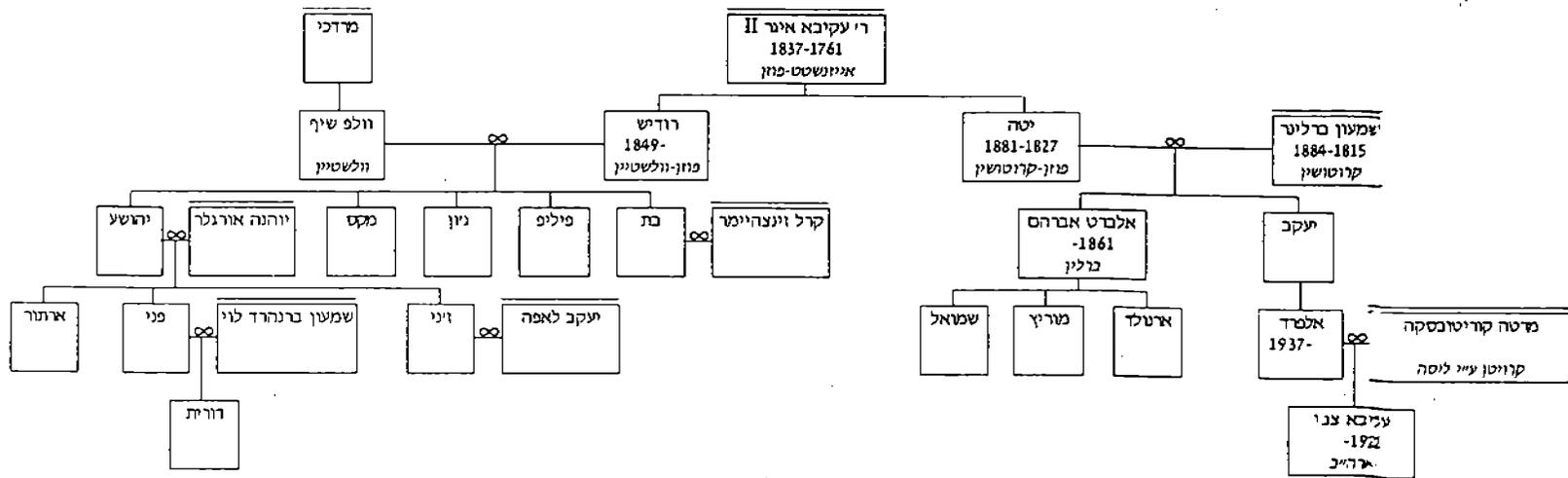
שלמה סופר: תולדות רבי חיים שמואל הלוי בירנבאום זצ"ל בחוברת "האהלה" ב' סיון תשס"ו.
 * אותו ישראל הכהן רפאפורט, למעלה מימין ולמעלה משמאל
 ** מקור האילן של ר' אליהו גולדלוסט - לא ברור למה שונה שם המשפחה.

אילן י"בב: הדסה איגר-רוזנס / טננבאום - ליינר

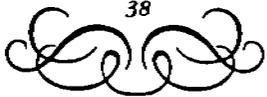
מקורות: יוסף אחאי זייל, נצר סרני.
מרדכי קירשנבאום, תיא

אילן י"ג: המעט הידוע על אילנות יטה ורודיש, בנותיו של ר' עקיבא איגר II

מקור: אילן לודכיני גוסטב לש, ברלין, 1956.

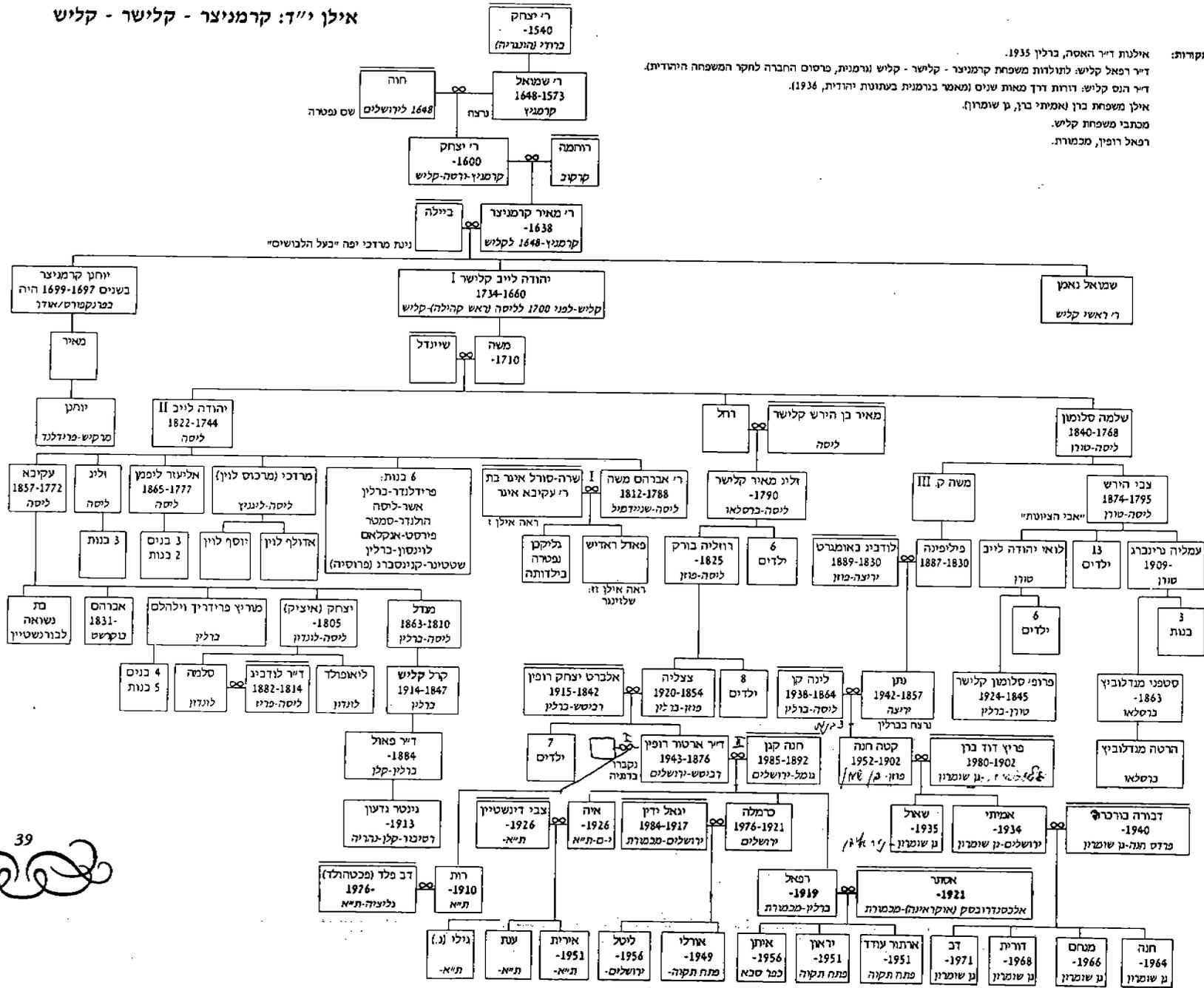
מקור: מכתב הרב רט ברמלר, חדרה, 1982.

אילן י"ד: קרמניצר - קלישר - קליש

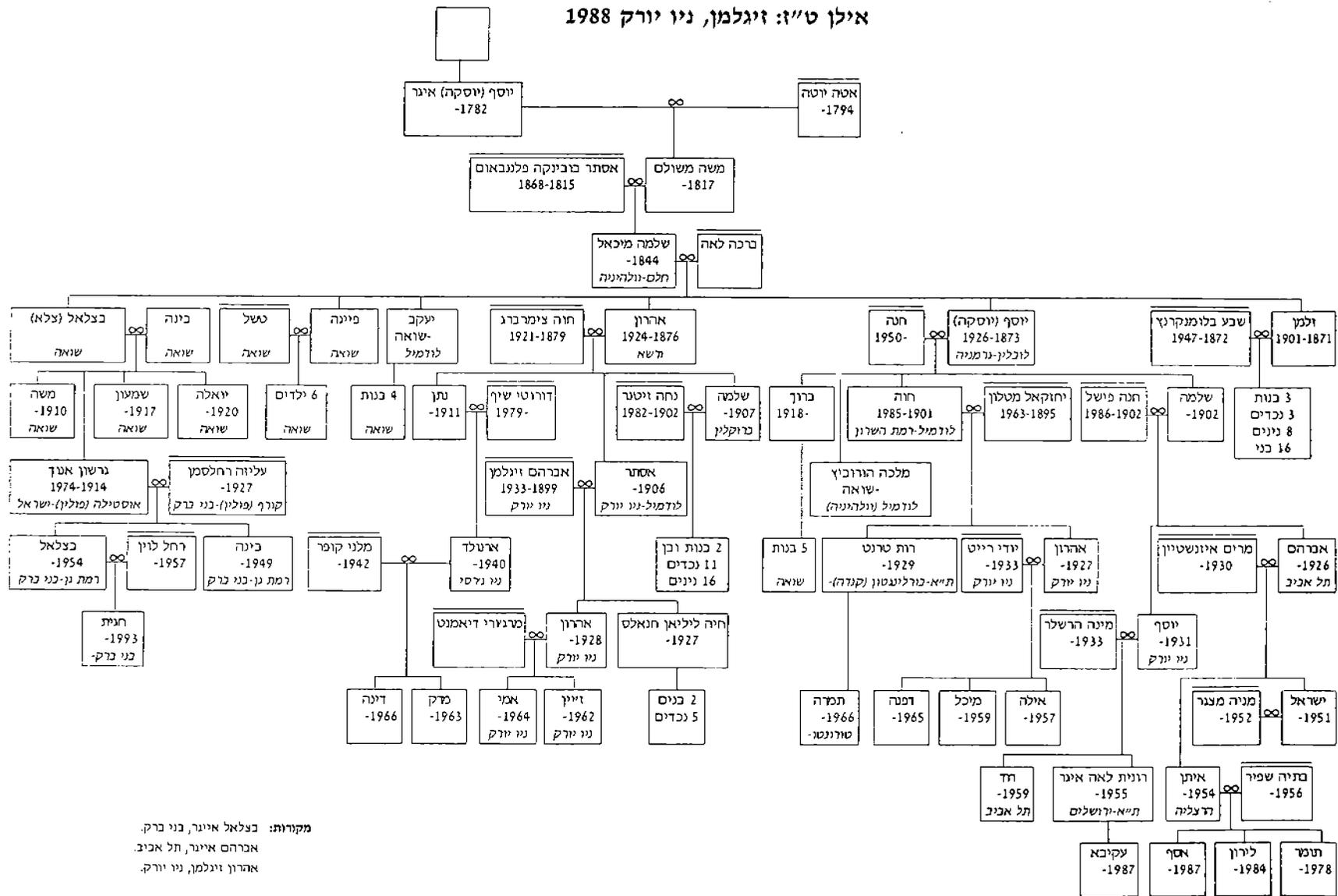
מקורות: אילנות ד"ר האסר, ברלין 1935.

ד"ר רפאל קליש: לתולדות משפחת קרמניצר - קלישר - קליש (גרמנית, טרנסום החברה לחקר המשפחה היהודית).
 ד"ר הנס קליש: דורות דרך מאות שנים (מאמר ברומנית בעתונת יהודית, 1936).
 אילן משפחת ברן ואמיתי ברן, ען שומרון.
 מכתבי משפחת קליש.
 רפאל רופין, מכמרת.

אילן ט"ז: זיגלמן, ניו יורק 1988

מקורות: בצלאל איגור, בני ברק.
אברהם איגור, תל אביב.
אהרון זיגלמן, ניו יורק.

תקנון "אגודת משפחת איגר"

(מבוסס על נוסח תקנון האגודה שהוקמה בשנת 1913)

- ו. האסיפה תכר את התנהלה המורכבת מיו"ר ו/או מזכיר, גובר וארבעה-חמישה חברים שייבחרו לראשונה באסיפה הכללית ב-26 ביוני ש.ז. מבין החברים המייסדים: ואליהם יצורפו חברים מן התפוצות, בהתאם לרצון האסיפה. החלטות ההנהלה מתקבלות ברוב, במקרה של תיקון מסריע קובל של יו"ר הישיבה.
- ז. על הגובר למסור דו"ח כספי להנהלה לפחות פעם בשנה. כמו כן, עליו למסור דו"ח כספי לאסיפה הכללית ולפי בקשת היו"ר/המזכיר.
- ח. פיוזר האגודה יכול להתכצע רק על ידי הצבעת האסיפה הכללית. כל עודף בקופה יש למסור למטרה יהודית הראיית להנהלה ותואמת את מטרת האגודה.
- ט. כנס המשפחה והאסיפה הכללית של האגודה בחוה"מ סוכות תשנ"ד, פעלו כהנהלה ליאורה עיני ועקיבא איגר כיו"ר בסירוגין. כינה איגר, מרדכי קירשנבאום ויצחק איגר בגוסרות והחברים: בנימין הופמן, שלמה מרכס ושמואל שלזינגר.
כנס האגודה בחוה"מ סוכות תשנ"ד, יימסר דו"ח על פעילות ותכניות האגודה ותיבחר הנהלה חדשה ומבקר.
כל חברי האגודה מתבקשים בכל לשון של בקשה להודיע על שינויים כלשהם במעמדם האישי, כתובותיהם ומספרי הטלפון בכדי להבטיח קשר תקין אתם. כמו כן מתבקשים להודיע לאגודה על עדכונים ותקונים כאילנות שפרסמו בחוברת זו.

א. שם ומושב: "אגודת משפחת איגר" רשומה כעמותה בישראל.

ב. מטרת:

1. הידוק קשרים אישיים בין בני המשפחה ובמיוחד בין אלה שבישראל לאלה החיים בתפוצות - חיזוק הרגשת השותפות המשפחתית.
  2. להכיר את החלקים המגוונים של המשפחה ולגשר ביניהם ברוח הזמנית-יהודית של ר' עקיבא איגר, לשם הגברת הכיבוד ההדדי.
  3. ללקט ולהביא לידיעת חברי האגודה את תולדות המשפחה ומרשתה.
  4. לפרסם ביבולוגרפיה מפורטת של כתבי רע"א זצ"ל ושל סתבים שנכתבו עליו.
  5. לגלות כתבי-יד שטרם נתגלו ולדאוג לפרסומם.
  6. להשלים את בנין אילנות המשפחה.
  7. לגלות ולהביא לידיעת חברי האגודה חומר שונה על מקומות המגורין, חייהם ופרסומיהם של בני המשפחה, בייחוד בדורות הקודמים.
  8. לאסוף ולקבץ סיפורים ואגדות אודות רע"א זצ"ל.
  9. לקיים חוגי לימוד על נושא מתורתו כיום השנה לפטירתו (ייג תשרי), בהתאם לצוואתו.
  10. להקים בשלבים ארכיון האגודה אשר במשך הזמן יעבור לרשות צבורית של ארכיון לאומי.
- על ההנהלה לדאוג לייזום ולכצע הסטרות לפי שיקול דעתה.

ג. חברות באגודה: חבר מן המניין יוכל להיות כל מי שמצאו מרע"א זצ"ל או מאבותיו, בן (בת) זוג. חברים לא מן המניין יוכלו להיות ילדי הנ"ל עד גיל 18. כחברים לא מן המניין וכלי זכות הצבעה, ויכלו להתקבל ע"י ההנהלה אישים שאינם מצאצאי רע"א זצ"ל או אבותם, או אגודות ומסודות שיש להם ענין מיוחד במטרות האגודה.

דמי חברות לכל סוגי חברי האגודה ייקבעו ע"י ההנהלה מדי שנתיים. לשנים תשי"ן ותשי"א (1989/90 ו-1990/91) הו"ו \$50 ארה"ב או תמורתן במטבע ישראלי לכל חבר מן המניין ולא מן המניין ו-\$100 ארה"ב לאגודה או למוסד. ילדי חברים מעל גיל 18 יוכלו להצטרף לאגודה כחברים מן המניין אם ישלמו דמי חבר. כני/בנות זוג שאינם עצמאיים כלכלית אינם חייבים בדמי חברות.

ד. מענקים ותרומות: האגודה רשאית לקבל מענקים ותרומות מיחידים וממסודות למטרות מיוחדות שתוגדרנה ותוצענה ע"י ההנהלה.

ה. התכנסויות האגודה: כל חברי האגודה ייקראו להתכנס לפחות פעם בשנתיים לאסיפה כללית שתארוץ ככנס משפחתי. כלל בעלי זכות הצבעה יהיו רק חברים מן המניין. על מועד ומקום ההתכנסות תודיע ההנהלה וחברי האגודה לפחות שלשה חדשים מראש.

החלטות האסיפה מתקבלות ברוב רגיל. שני התקנון דורש רוב של 2/3 של הנוכחים.

תוכן החוברת

32	י-חלק ב' שמעון בן יצחק לייב איגר	1	עקיבא איגר	יד הזכר
35-33	ר' שמואל איגר	4-2	שמואל שלזינגר	ביבליוגרפיה מקוצרת של תורת רע"א
36	רבקה איגר - בירנבאום	4	בנימין הופמן	תלמידיו של רבי עקיבא איגר
37	חדסה איגר-רוזנס / טונבאום - לייגר	6-5	בינה ועקיבא איגר	ביבליוגרפיה של כתבים על ר' עקיבא איגר
38	המעט החדוע על אילנות יטה ורודיש, בעתיו של ר' עקיבא איגר II			
39	קרמניצר - קלישר - קליש			
40	קרל מרכס			
				אילנות
	אילנות חלקיים	7	אבותיו של ר' עקיבא איגר-נינו מצד אמו גיטל איגר	אי-חלק א
41	זינגלמן, ניו יורק 1988	8	מו"פרת איגר מפירט	אי-חלק ב
42	שמואל בן זלמן איגר ז"ל	9	אבותיו של ר' עקיבא איגר-נינו מצד אביו	א"י
42	עקיבא ולאח איגר (ורשא)	12-10	צאצאי ר' עקיבא איגר I "הזקן"	כ"ב-כ"ג
42	ברל פסח יונס איגר	12	ילדיו ר' יעקב יהודה לייב איגר	בכ"ב
43	אילנות חלקיים עוספים	13	משפחות ויסקינד - מאיר	בב"ב
		14	צאצאי משה גינו-גיטל איגר ושל ר' עקיבא איגר II	ג'
				בנות ובנים של ר' עקיבא איגר וצאצאיהם
44	תקנון "אגודת משפחת איגר"			ד'
45	תוכן החוברת	16-15	אברהם איגר	ד"ד
		17	אברהם איגר (המשן: חיה איגר-יצחק קארו)	דד"ד
		19-18	יוליה קארו-שמעון מרכוס	ה'
		22-20	צאצאי ר' שלמה איגר	ו'
		23	שינדל בת ר' עקיבא איגר	ז'-זו-חלק א'
		25-24	צאצאי שרה איגר קלישר ור' משה שרייבר "חתי"ם סופר"	זו-חלק ב'
		26	צאצאי רוזה וגליקל שלזינגר, בנות מאדל רדיש-קלישר ור' יוסף גינו-שלזינגר	זו-חלק ג'
		28-27	צאצאי ר' עקיבא שלזינגר ורוזה שטרסר	ח'
		29	משה בן ר' עקיבא איגר וברנדל	ט'
		30	בנימין וולף איגר	י-חלק א'
		31	יצחק לייב איגר	

